

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K. —
Vidéken 9 K. 4 K. 50 c.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Fő tér, 42. Gyarmathy-palota, földszint az udvarban.

A typografusok.

A debreceni nyomdászünnepen.

Magyarország nyomdászvilága ünnepi találkozót adott egymásnak a mai napra Debrecenben.

Az ünnep központjában az emlékezés virágaival feldiszipve egy nyomdátételep van, mely évszázadok hősiességének között a dicsőséges múlt piedesztálján a modern felfegyverzettség erejében és díszében áll s büszkeségére szolgálhat a typografusok előkelő testületének.

A városi nyomda ez.

Első betűpálcáskái még érezték a mohácsi vész közvetlen következő évtizedeinek fájdalmas rezgéseit, keresztül éltek, küzdöttek a politikai és hitfelekezeti szabadságharcokért, végig érezték a Rákóczi kor harcos időit, a nemzeti ébredés, a 48-as szabadságharc hullámain, megfürödtek az ezredéves ünnep fényében, dolgoztak mindig s ma egy percre megálltak, hogy 350 esztendőskorukban ünnepet üljenek. Az ünnepre ide sereglött a késői testvérek

egész serege, jelen van a fentartó város, a gyámolító hatalmas rokon, az egyház s jelen van e nagy magyar város közéleté és társadalma.

— Üdvözlét mindenkinek, de üdvözlét első sorban a nyomdászati vendégtörzsének s a szellemi és üzleti élet ama képviselőinek, akiknek talpa alatt a nyomda a szilárd bázis.

Ugy tekintjük a typografusok széles rokonságu seregét ma itt, mint akik a szellemi élet harcainak tűzér-ezredei élén állanak s a harc legfontosabb eszközeinek harcképes voltára ügyelnek, a szellemi lövegeket hordó ágyukra s fegyverekre.

Csodálatos arzenál az, melyen ők vezérkednek. Az ólomból ott nem golyókat öntenek, hanem betűket, melyek ha akarnak ölnek, ha akarnak életet szülnék.

A ő ólomdarabkáik nem holtanyagok, hanem élő egyének, küzdő vitézek, úgy is nevezi a község őket: ólomkatonáknak.

Ezek a kis ólomkatonák, akik szekérenykaszárnnyáikból kivonulva megindítják az eszmék harcát, végigvivják a szellemek csatáit, építenek és rombolnak, megörökítik és világba viszik a szívek dobbanásait, az elme munkáit, dalokat és vészkiáltásokat, szépségeket és eltorzulásokat.

Ezek a kis ólomkatonák, kik mérgezett törnél halálosabban tudnak sebezni s Gileád minden balsamánál jobban tudnak gyógyítani.

Amikor először a világra jöttek, széttörték a kolostorok zárait, behatoltak a várak mohos toronyszobáiba és az azokban elzárt terméketlen, meddő tudományt széthordták közkincsül a világba, mint az éther a nap aranysugarait és bevilágították vele az egész földet, valóban úgy, mint maga a nap, mely ugyanazon sugarakkal süt be a királyi paloták, mint a koldustanyák ablakán. A demokratikus ólomkatonák is egyforma betűkkel mérnek ponyvának és suhogó selyemnek s belőlük szegények, gazdagok egyazon gyönyörűséget meríthetik.

És behatoltak porba temetett antik évezredek mélyeibe, a pergament-szem-

Borsalino ujdonságok megérkeztek Feketénél.

A debreceni városi nyomda története.

Írta: **Dr. Csűrös Ferenc.** 1911. 504 lap.

A debreceni városi nyomda negyedfélszázados jubileumára Debrecen város Tanácsa a kollegium jeles tollu tanárával, dr. Csűrös Ferencel megíratta a városi nyomda történetét. A folio alakú 32 íves, hatalmas munka pár héttel ezelőtt jelent meg s helyi jelentőségén messze felülmúló méltánylásban részesült a fővárosi sajtó részéről is.

Ez az elismerés mindenképp méltó munkát ért. Dr. Csűrös Ferenc könyve nemcsak egy ra jelentős városi vállalat története, hanem Debrecen város kulturéletének negyedfélszázadát felölelő értékes tanulmány is. A debreceni nyomda kezdettől fogva a város oltalma alatt állott, a nyomtatók működésének irányát a tanács szabta meg, egy-egy áldozatkész pátrónustól eltekintve, a nyomda fentartási költségeit a város viselte. A reformáció hatalmas áramlata kivitte a nép közé a bibliát és a sajtóban rejlő roppant erőt felismervén,

annak legbuzgóbb támogatójává vált. Így érthetjük meg, hogy török, kuruc, labanc dulta, Debrecen, a magyar Kálvinizmus erős vára minden veszély közt féltve őrizte sajtója szabadságát. Ellenség vagy tűzvész okozta pusztulásban az első figyelem a nyomda felszerelése felé fordult s mikor a labancok felégették a várost, a tanács jegyzőkönyve először a nyomda romlásán kesereg . . . Mert a város sok viszontagságon átment népe lelkében erősen élt a betűk erejének tudata, amit Köleséri Sámuel, Debrecen híres prédikátora, oly szépen fejez ki 1673-ban kiadott munkája előszavában:

„A könyvnyomtató betűk, noha némák, de mégis hangosabban kiálhatnak az Isten népének füleiben, a lehangosabban kiáltó tanítóknál!”

Csűrös Ferenc könyvét szeretet és lelkesedés hatja át, mely bennünket is elfog, mikor az első nyomtatók nemes buzgalmáról, leleményességéről olvasunk. A város vezetőségének ritka kitartását csodáljuk, mellyel a legsúlyosabb időkben, a terheit csak növelő nyomdát még sem hagyta veszendőbe menni. Színesen megírt, eleven képekben vonulnak

fel elébünk Huszár Gál, az első debreceni nyomdász, a világhírű prédikátor, a Bécsből ide szakadt lengyel nyomtatóművész Hofhalter, Komlós Rudolf, a fiatal Hofhalter, a Lipsceből jött két Rhéda és még sok más művezetője a nyomdának. Az idegen vezetők helyébe azonban csakhamar idevalósiak kerültek s a debreceni ifjak sokja járja meg Bécsét, sőt Hollandiát is nyomtatómesterséget tanulni. Közülök sorozza a város a provizorokat, a sociusokat (segédek). A város története szoros összefüggésben van a nyomdáéval s a nyomda által kiadott munkák jegyzékéből kiolvashatjuk nemcsak a magyar kálvinizmus, de az egész magyarság negyedfélszázados történetét.

Ez a nyomda, nyomtatja Méliusz Juhász Péternek, a magyar kálvinista apostolnak vitázó iratait, beszédeit, de itt jelenik meg Verböczy Tripartitumának első magyar fordítása is, sőt a magyar szépirodalom első feckéi is innen röptülnek szét az országba: Illosvai Toldi Miklósának első kiadás, Istváni Pál Volter és Grizeldisze, Ráskay Gáspár Vitéz Franciskója stb. Itt készült az első debreceni kalendáriumot (1593), itt a Lisznyai Kovács Pál Magyarok krónikáját, — de itt nyomtatja

Gyönyörű ékszer ujdonságok Sándor Ármin

Pontos órák, ezüstéteszközök és disztárgyak eddig nem létezett olcsó árakon

legszilidabb alapon álló üzletében
DEBRECEN, Piac-u. 41. sz.
(a Dréher sörö arnok mellett).
Órajavitások ékszer alakítások kiváló gondtal legolcsóbban.

fedelek alá és történelem előtti korszakok ormótlan, faragott, rovásos kőalapjaihoz és felhozták onnan elásott örökségünk kincseit, a multak eltemetett szellemét, jeléül annak, hogy a szellem örökéletű.

Amit Homérosz ezer és ezer csepeire jegyzett, ime egyik zsebében hordja fiunk s amit valaha egy-egy próféta hirdetett, millió és millió próféta hirdeti azt a földön a könyvespolcok megszokosított bibliáiból.

Az ő csarnokuk az emberi küzdelmek hadiszállása, a tudományok és művészetek gyümölcsös és virágos kertje.

Dajkája minden műveltségnek, bölcsője minden fejlődésnek, oktatója az egész emberiségnek, kürtje a gondolat- és sajtószabadságnak, összekötője térnek és időnek, multak műveit a jelennek adja, a jelenét a jövőnek tartja, világrészek szellemi életét kicseréli s amit az ember annyi vértanu rajongással a fizikai lét terén oly régóta keres, a repülést a nyomdászat a szellemi élet területén rég meghonosította.

És amellet folyton tanul is, járja az iskolát, figyeli az idők folyását, magába szívja új, modern korszakok levegőjét, ellesi a művészetek titkait, velök él, halad, változik s mindezt azért, hogy mindig minél kedvesebb lehessen az embereknek.

A művészet eszményi nemtője az izlés láthatatlan fehér palástjában ott sétál egyre a poros, festékes szekrények kékrűhás népe közt és a hallgatag munkásoknak megüli szívét, tervezésre képesíti képzeletét, mester-munkákra ügyesíti ujját.

Az ünnepek és ünneplések divatos világában ritka ünnep a mai, nemcsak az idő nemesítő ereje teszi azzá, hanem

II. Rákóczy Ferenc magyar nyelven a Rákóczy szabadságharcot megindító Manifestumát. A magyar irodalomtörténet mellett így a magyar történet is erős szálak kötik az egyszerű, primitív faszajtó szerkezetű debreceni nyomdához.

A debreceni nyomda virágkora a XIX. század eleje. Ekkor veszi át a nyomda vezetését Csáthy György, a ma is könyvkereskedéssel foglalkozó jeles Csáthy családnak őse. Az ő idejére esik Debrecen irodalmi életének nagy fellendülése, Földi János, Fazekas Mihály, Diószegi Sámuel, Csokonai Vitéz Mikály, Budai Ezsaiás működése. Ő nyomtatja a híres Diószeghy—Fazekas fűvészkönyveit, Budai Históriaját, Ercei Statisztikáját stb. A nyomdát könyvkereskedéssel kapcsolta össze s annyira megkedveltette a debreceniekkel a könyvnyomtatást, hogy Kazinczy egy levele szerint „egyetlen debreceni vásáron egy pesti könyvnyomtatás 3000 forintot vett be.”

Jelentős szerepe volt a nyomdának az 1848—49-iki szabadságharcban és 1848 márciusától 1849. áprilisig, a nemzeti kormány részére temérdek nyomtatványt készített.

A nyomda felújítása Csorba János polgármesternek köszönhető. A városnak ezen

a lényeg, mely e csodálatos mesterség alá rejtőzik.

Debrecen vendégeit a mai napon meleg szívdobbanással fogadja egész Debrecen, de senki sem illetékesebb a fogadtatás őszinte melegére, mint a modern idők ama gyermeke, akik a tipográfia ágyából született s akit eltéphetetlen vérvételék fűz származása és nevelkedése helyéhez. Ez a gyermek a sajtó.

Mint annak szerény helyi képviselője, mond ez az organum is üdvözlöt az érkezőknek.

Szávay Gyula.

A városi nyomda jubileuma.

Az ünnepségek programja.

A debreceni híres s nagy multu városi nyomda ma ünnepeli fenállásának háromszázötven éves jubileumát. Ezután pedig itt tartja igazgató választmányi ülését a Vidéki Nyomdatulajdonosok Szövetsége, amely után a debreceni kerület megalakítása következik.

Mind együttvéve és külön-külön is kiemelkedő nagy eseménye lesz ma Debrecennek. Ezeknek részletes programját az alábbiakban közöljük:

A városi nyomda jubileuma.

A városi nyomda jubileuma a város közgyűlési termében, délelőtt kilenc órai kezdettel fog lefolyni a következő sorrenddel:

1. Kovács József polgármester megnyitja.
2. Szávay Gyula ünnepi beszéde.
3. Dr. Csűrös Ferenc: A városi nyomda története.
4. Üdvözlések.

eleddig legnagyobb polgármestere, kinek öt esztendeig tartó működése alatt annyi közintézmény létesült, mint se előtte, se utána együttvéve — gyorsajátót vétetett 1854 ben s több ezer pengő forint költséggel az egész nyomdát átalakította. Ehhez hasonló rekonstrukciót csak a legújabb időben, Keresztessy István kiváló igazgatása alatt ért a nyomda, mikor is szedő- és öntőgépekkel szerelték fel.

Helyes érzékkel tartózkodott a szerző a nyomda mai fejlett viszonyainak bővebb méltatásától, de munkája így is értékes, teljes egész. Az a gondos levéltári kutatáson alapuló adatgyűjtés, mely a szerzőnek, különösen a fővárosi lapokban megjelent s Debrecen irodalmi életére vonatkozó közleményeit jellemezte, — e könyvből is kitűnik. A szakember pontos adatokat, a függelékben, a részben még kiadatlan forrásokban értékes kulturisztóriai adalékokat talál az olvasó e mellett vonzó és érdekesen megírt olvasmányra lel e szép munkában, a díszes kiállítás pedig méltó a könyv tartalmához.

(dr. K. S.)

A szövetség igazgatósági ülése.

A Vidéki Nyomdatulajdonosok Szövetségének igazgatósági ülése a jubileum lefolyása után délelőtt 11 órakor veszi kezdetét az alábbi tárgysorozattal:

1. Elnöki jelentések.
2. Debrecen sz. kir. város Nyomdatulajdonosainak 350 éves jubileuma.
3. Az aradi nyomdatulajdonosok egyesületének átirata, a dohányjüvedékkel kapcsolatos nyomtatványoknak a vidéki nyomdától elvonása tárgyában.
4. A Balatonfüredi Ipartestület kérelme, székházépítési részleg vásárlása iránt.
5. Az Országos Ipartestület véleményt kérő felhívása arra a kérdésre, hogy van-e szükségünk vilákiállításra.
6. Jelentés az iparoktatási főigazgatóval folytatott tanácskozásról.
7. Szöllősy Mihály kérelme.
8. Kolozsvármegye, valamint a sárospataki ref. főiskola megkeresése, nyomtatvány árszámítás tárgyában.
9. A tavaszi vásár igazgatóságának átirata.
10. A kerületi központok szervezése.
11. Esetleges indítványok.

A debreceni kerület megalakítása.

Az igazoló-választmányi ülést követőleg tartja meg a debreceni kerülethez beosztott nyomdatulajdonosok a kerületi alakuló-ülést, mely debreceni, érmihályfalvai, hajduböszörményi, hajdudorogi, hajdunánási, hajduszentpálói, kabai, karcagi, nagykállói, nyíregyházi és püspökkladányi nyomdatulajdonosok vannak meghíva.

Az ülés tárgyai:

1. Az ügyviteli szabályok fölolvása.
 2. megalakulás kimondása.
 3. Tagok fölvétele.
 4. Elnök, jegyző, pénztáros választása három évre.
 5. A békéltető-bizottság főnök-tagjainak megválasztása.
 6. Esetleges indítványok.
- Déli 1 órakor: Ünnepi ebéd az „Arany-Bika“-szálló dísztermében.
Délután 4 órakor a Városi Nyomdatulajdonosok megtekintése.

Egyház és iskola.

Az első lelkészsképzési vizsga. Az első ref. lelkészsképzési vizsgát eddigi megállapodások szerint szeptember 26-ikán veszi kezdetét.

Lelkész választások. A vértesi és sárándi ref. lelkészi állások részint áthelyezés, részint elhalálozás folytán megüresedtek. A A vértesi lelkészi tisztségre beérkezett pályázatokat szeptember 19-én, a sárándi egyházét pedig szeptember 25-én vizsgálja felül az egyházmegyei küldöttség Dávidházy János esperes elnöksége alatt.

Főreáliskola gyorsíró-kör megalakulása. Tegnap alakult meg a gyorsíró-kör a főreáliskolában. Krorstein Béla a kör vezető tanára röviden fejtegette a gyorsírás fontosságát. Utánna a tisztikar megalakulása következett. Elnökké választották: Mihály Gyula VII. o., titkárrá: Róth Ferenc VIII. o., könyvtárossá: Fülöp Gyula VIII. o., és pénztárossá Pásztor Ferenc VI. o. tanulókat.

Szülők figyelmébe

és az árak nálam olcsóbbak mint bárhol, kérem állításomról meggyőződést szerezni,

Gerő Ernő

Debrecen legnagyobb és legolcsóbb férfiruha áruháza Piac-utca 41.

1205

ajánlom dusan felszerelt legtartó-sabb fiu és iskola ruháimat gyermek

Jegyzőkönyvhitelesítés. A ref. egyház legutóbbi presbyteri gyűlésének jegyzőkönyvét kedden délelőtt hitelesítik.

Az önképzőkör megalakulása az állami főreáliskolában. Szombaton délután tartotta meg a debreceni állami főreáliskola a „Petőfi önképzőkör“-e alakuló közgyűlését. Dr. Kardos Albert, az önképzőkör vezető tanára nyitotta meg a gyűlést, fejtegetve az önképzőkörök fontos hivatását a középiskolákban, azután fölhevítette a kör tagjait a tisztikar megalakítására. Általános lelkesedéssel választották meg elnöknek Fejes Gyula VIII. oszt. tanulót, főjegyzőnek Klein Sándor VIII. oszt. tanulót, aljegyző lett Markovits Sándor VII. o. t. és pénztáros Mihály Gyula VII. o. tanuló. Választmányi tagok lettek: a VIII. osztályból Bakács Gyula és Fülöp Gyula; a VII. osztályból Horváth Béla és Simon Károly; a VI. osztályból Pásztor Ferenc és az V. osztályból Lichtmann Pál.

Ajánlatok a bérházépítésre. A ref. egyház építésére beérkezett ajánlatok felülvizsgálásával és átszámításával már elkészült a Bálint és Jámor cég s javaslatát beküldte Dicsőfi József lelkészelnökhöz. Az egyházi szakértők fogják még azt átnezni s aztán az építési bizottság, majd pedig a presbyterium elé kerül s ez fog véglegesen dönteni.

Főreáliskolai tornakör alakuló közgyűlése. Tegnap d. u. alakult meg az ifj. tornakör a reáliskolában. Alt Henrik, a kör vezető tanára buzdította a tagokat kitartó munkásságra, rámutatva a testedés kiváló fontosságára. Ezután megválasztották elnöké Szepesi József VIII. o. t. (egyhangulag), titkárrá Gyarmathy Miklós VII. o. t. és pénztárossá Féslis Lajos VI. o. tanulót.

Ref. Presbyteri Világszövetség tagjai Debrecenben.

Megtekintették a református intézményeket. A vendégek elutazása.

A ref. Presbyteri Világszövetség tagjai tegnap délutánig időztek Debrecenben. Mig pénteken az egyházi élettel ismerkedtek meg, addig szombaton a város református intézményeit tekintették meg. Nagy elragadtatással nyilatkoztak a debreceni ref. egyházzal, annak nagyszerű fejlődéséről.

Tapasztalatokkal gazdagon, a meleg s áldozatkész fogadtatás feledhetetlen emlékeivel hagyták el a kálvinista Rómát, a melyre — mint mondták — mindig tisztelettel fognak gondolni.

Istentisztelet a Nagytemplomban.

A tegnapi nap programja istentisztelettel kezdődött, a melyet a Nagytemplomban tartottak meg, reggel nyolc órakor. Jelen voltak a vendégek teljes számban s kíséretükben gróf Degenfeld József, György Endre, Dicsőfi József s az egyház számos vezető férfa. A földszintet a nagyszámú közönség zsúfolásig megtöltötte.

A gyülekezet elénekelt a Jövel Szentlélek Uristen kezdetű fennálló dicsőítést, majd pedig a kilencvenedik zsoltár első versét.

Ezután Könyves Tóth Kálmán lelkész felment a szószékbe s magasaróptú, költői

szárnyalású imádságot mondott, a melyet különben angol nyelven levonatban osztottak szét a külföldi delegátusok között.

Végül a 179. dicsőítést tizedik versét énekelték el.

Dicsőfi József beszéde.

A Nagytemplomból a ref. egyház tanácstermébe vonultak át társaságukkal a vendégek, a hol Dicsőfi József lelkészelnök, fogadta őket, majd pedig dr. Kovács István tolmácsolásában a következő beszédet tartotta:

Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim!

A Krisztusban szeretett testvéreim!

A debreceni ref. egyház nevében, az örök szeretet közelségével üdvözlöm Önöket ez egyszerű teremben, a mely nekünk valósággal mindennapi templomunk. A böcs példabeszéd mondja: Ne magasztald magadat, a zsoltárok könyve pedig azt tanítja: Ne kérkedjél!

Nem lehet feladatam most közel hatvanezer lelket számláló egyházunk négyszáz éves fényes történetét ismertetnem, mert bevilágított már abba dr. Balogh Ferenc tanár ur s így most csak a jelen, munkában izzó napjairól beszélek.

Eddig négy templomunk van, két újat pedig építünk (taps és éljenzés), eddig hat lelkészünk van, kettőt még választunk s három újabb énekvezéri állást is betöltünk, hogy magasztaljuk őt, akit magasztalni elégge úgy sem lehet. Négy vallásitanító lelkészi állást is szerveztünk s ezeknek feladata az oktatás s a külsőségeken hűveink lelki gondozása.

Felsőbb leányiskolánkban új internátust szerveztünk, parallel osztályokat létesítettünk. Gyermekünket 69 iskolában tanítjuk 69 tanítónál, 4—500 szegény árva növendéket évenként ruházzunk és ispotályunkban 1—200 szegény nyér ápolást és hajlékot.

Az egyetemre, melynek e kálvinista Róma méltó székhelyet ad majd, százezeren felüli alapítványt és egyéb áldozatokat hoztunk azzal a kikötéssel, hogy a ref. teológiai fakultás megmaradjon ott minden időkig. Lelkészeink s tanítóink fizetését erőnkhez képest rendezzük s mind ezek után pedig ama nagy térségen kétféle bérházat építettünk, hogy új anyagi forrást nyissunk magunknak.

Kitéphetetlen meggyőződése lelkünknek, hogy mindezt az Isten dicsőségére tesszük. Hiszem, hogy ezeket nem fogják kérdésnek venni. És most, amidőn ismételtlen üdvözlöm itt önöket, kérem, szíveskedjenek egyházunk intézményeit is megtekinteni. (Hosszas éljenzés.)

A vendégek részéről dr. Weels beszélt röviden:

Nagy örömmel vallhatja, hogy bárhova is lépnek, mindenütt olyan hála kötelező szíveséggel fogadják őket. Boldognak, hogy mindent megismerhetnek s állíthatják, hogy amit láttak, mindaz teljes harmóniában van azzal, amit hallottak. Köszönöm a meleg üdvözlő szavakat.

Dr. Macmillán-nak főleg az esett jól, hogy a mai munkájukat istentisztelettel kezdték. Nagy lelki örömmel látja itt a mély vallásosságot.

Körut a városban.

Ezután a vendégek kíséreléssel kocsikra ültek, hogy megnézzék az egyházi alkotásokat. Első utjuk az épülő Arpad-téri templomhoz vezetett, majd pedig a Kossuth-utcai ref. felsőbb leányiskolához mentek.

Hosszasabban időztek a Kistemplomban, amelynek régi, kétszázados urasztali edényeit

s a rendkívül értékes és diszes asztalterítőket nagy érdeklődéssel szemlélték. Innen az Ispotályhoz hajtottak, amelyet szintén bejártak.

Az ebéd.

Délben egy órakor a ref. egyház adott ebédet a Royalban a vendégek tiszteletére s a banketról most sem hiányoztak egyházi és világi társadalmunk kitünőségei. Ott voltak: gróf Degenfeld József főgondnok, Dicsőfi József lelkészelnök, György Endre, Márk Endre udvari tanácsos és még számosan.

Az étkezés előtt Henderson, delegátus imádkozott.

A menü a következő volt:

Szárnyas ragou leves, zöld borsóval.

Tok tartárral.

Sonkás omlett.

Sültek.

Epigram körítve.

Fánk, barackkizzel.

Gyümölcs.

Kávé.

Borok:

Saját termésti asztali.

Muzsai hegyaljai.

Carbenet vörös.

Vizek.

A harmadik fogás után Dicsőfi József lelkészelnök emelkedett szólásra s a következő beszédet mondotta:

Mélyen tisztelt kedves vendégeink, köztük brit és sveici testvéreink!

Az önök nagy többségének halhatatlan óriása: Shakespeare, hatja át most lelkemet. Shakespeare, akiről ellehet mondani:

Ez volt Caesar, vaj' mikor jön hozzá hasonló? Egy helyen pedig így sóhajt fel:

Ej győzelme ez, vagy a nap szegényült volna meg, hogy sötétség borul a föld színére?

Mi azzal dicsekszünk, hogy mi vagyunk a világosság, még is azt láthatjuk, hogy sok helyen bizony sötétség van. Kérdem, hogy az éj győzelme-e ez, vagy pedig, a nap szegényült volna meg? Ne adjanak erre feleletet, hanem mindenki számoljon magával. Szeresük egymást tengeren innen, tengeren túl, mint a fölséges nap, amely egyformán hinti szét sugarait mindenhova.

A debreceni ref. egyházmegye nevében, amely ma bemutatta a maga szegénységét, üdvözlöm önöket. Kívánom, az Isten tartsa meg e Világszövetséget és annak tagjait. Tegnap az egyik szónok azt mondta, hogy úgy érezik itt magukat, mint az angyalok. Ez csak rész szerint való képzelgés, mert csakugyan hoztak magukkal angyalokat: a hölgyeket. Az Isten őket is sokáig éltesse. (Lelkes éljenzés és taps.)

A vendégek nevében Mathews szövetségi titkár beszélt. Köszöni a nagyszerű vendégszeretetet, amelyben részeseül e városban. Azok a kötelek, amelyek eddig összefűzték őket, megszorodtak egygyel: a személyes ismerettel. A magyar nép sok küzdelmen ment át a mult időkben. A mi nemzetünk is sokat szenvedett. De, aki megőrizte ezt a várost az evangéliumban, az megővta őket is minden veszedelemtől. A keresztyén egyház a világ sava. Vajha sokáig virágoznék ez a debreceni egyház és bőséges gyümölcsöket teremne. A presbyteri szervezet nem csak külsőségekben nyilvánul meg, az láázi magva: a felső keresztyén élet. A kagylóhéjból lehet szép talakat csinálni, úgy, de azok üresek. A forma lehet csilligó, azonban a fő mégis a tartalom. (Eljenzés.)

Szívének leghőbb kívánsága, hogy a jövőben is maradjon meg ez a város az evangélium városának. Figyelemmel fogják Debre-

Gazdák figyelmébe! Óvás!

Eredeti Melichár „UNICUN-DRILL” vetőgép csakis az, mely újonnan szabadalmazott beállító készülékkel van ellátva! Ennek segítségével a gép csavarkulcs nélkül egy pillanat alatt bármely magnemhez hajszálpontosan beállítható. A mai „UNICUN-DRILL” szabadalmazott csoroszlyaszár kirögzítővel is el van látva! Ezzel a gépünk elnyúlhatetlen! A legutóbbi szabadalmi kiállításon ezen ujtások révén az összes gépgyárak közül egyedül mi kaptuk meg az első díjat az arany érmet!

Óvakodjunk silány utánzatoktól! Kizárólagos raktár

Debrecen, Piac-utca 43. szám a Dréher mellett Ráhrer Sándornál

Bächer—Melichár—Johnston gépgyárak fióktelepén.

cent kisérni, imádkozni fogunk — mondotta önökért. (Hosszas taps.)

Ezt a szíves vendéglátást pedig el fogják mondani otthon s ezért nem szűnnek meg Debrecenre hálával gondolni. (Hosszas éljenzés.)

M. Cauns Dunfries (Scotland) magyar kísérlőket és tolmácsukat: dr. Kovács István szatmári lelkészt rendkívül meleg hangon üdvözölte. Ugy gondolja, hogy ünnepelesebb alkalmat nem választhatna, hogy iránta mindnyájuk által érzett hálájukat kifejezésre juttassa. Köszöni az érettek tett hosszúságú farradozásait s kívánja, valósuljanak meg mindazok a szép és nagy reménységek, amelyeket ők a dr. Kovács István jövőjéhez fűznek. Tiszteletük jeléül ezután a külföldi vendégek egy dalt adtak elő.

Dr. Coissy Jenő, a genfi egyház egyik küldötte szintén hálással köszöni a szívélyes fogadtatást. Két megbízást is hozott magával Genfből. Először átadja a genfi lelkészek üdvözlését a magyar lelkészeknek és ezután ő is, mint egyetemi tanár, örömmel tehet tanúságot arról, hogy a genfi egyetemen tanult öt magyar theológus mindenkor kitűnt komoly munkájával társaik közül. Köszöntötte K. Tóth Kálmánt, gróf Dégenfeld Józsefet, dr. Balogh Ferencet, Dicsőfi Józsefet, akik a genfi egyházzal megemlékeztek.

Beszélték még: György Endre és dr. Kovács István angolul, Williams, walesi lelkész pedig, egy régi walesi hazafias dalt énekelt el nagy hatás mellett. Márk Endre kedvesen és igazán lekötő figyelmessége debreceni látkepes albumokkal lepte meg az idegeneket.

Ebéd alatt a Magyar Imre és fia zenekara játszott, elismerést érdemlő művészettel.

Az elutazás.

Három óra körül ért véget az ebéd s ezután a vendégek kíséretükkel kimentek az állomásra. Szívélyes búcsúvétel után 4 óra 42 perckor Püspökladányon át Kolozsvárra utaztak. Ez kirándulásuk utolsó állomása. Innen Budapestre mennek, ahol a Presbyteri Világszövetség szeptember 20, 21-én tartja meg kongresszusát. A szónokok sorából Debrecenből, mint már jeleztük: gróf Dégenfeld József főgondnok, dr. Baltazar Dezső püspök és dr. Balogh Ferenc theológiai tanár foglalnak helyet.

Legszébb
Bérma ajándék
egy jólszabályozott
óra
és szép ékszer
nagy választékban
legolcsóbban egye-
dül csakis 1782
kurián Gyula
műórás és éksze-
résznél kapható
Debrecen, Piac-utca 42. sz.

Nagymagyaralföldi Bank Részvénytársaság
Debrecen, Piac-utca 73. szám.
Elfogad betéteket takarékkönyvekre,
és folyószámlára s állandó jellegű be-
tétek után
5%
kamatot fizet. Ezenkívül az intézet fize
a betétkamat-adót is. 452

Az egyházkerületi elnökség a kultuszminiszternél.

Az egyetem kérdése.

Az egyik tekintélyes fővárosi lap azzal a hírrel lepte meg Debrecen, hogy a harmadik egyetemet — Pozsony kapja. A közleménynek ez a része így hangzik:

„Nem tudjuk, hogy a döntés megvan-e már forma szerint is, de — úgy tudjuk — elvben megvan ez a döntés és olyan forrásból, a melynek a jóhiszeműségéhez kétség nem fér, alapos értesültségű forrásból halljuk, hogy — Pozsony lesz a harmadik egyetem.

Forrásunk egyelőre ezeket az adatokat bocsátotta rendelkezésünkre: Pozsonynak igen régi és jónevű jogakadémiája van, a mely még Pázmán Péter alapítása — egykoron Pazmaneum volt a neve — és a mely mindenképpen alkalmas reá, hogy egyetemmé tökéletesedjék. A pozsonyi jogakadémiának egyik professzora, dr. Mandello Gyula, a nemzetgazdaság tanára, ismert jeles tudós és író, mintegy ötnegyed év óta elhagyta pozsonyi katedráját és a közoktatási miniszteriumnak abba az osztályába került, a melyben a főiskolák ügyeit intézik. Az ő beosztása a miniszteriumba, az ő munkássága a miniszterium főiskolai osztályában, már magában erősen Pozsony javára billentette a mérleget. Tudjuk, hogy a miniszter az egyetemre kijelölt városok közül szintén Pozsonyt látogatta meg először, éppen Mandello Gyula társaságában.

A Debreceni Ujság volt az, a mely ezt az eshetőséget — de csakis mint eshetőséget — igen magas helyről nyert értesülést nyomán hónapokkal ezelőtt nyilvánosságra hozta. Ujabb információink azonban azt látszanak megerősíteni, hogy az egyetem ügye Debrecenre nézve jól áll.

Mindazonáltal a kormány számításainak szövevényeit nem ismerhetjük s mi az említett híradással kapcsolatosan beszámolhatunk egy konkrét tényről, ami reményt nyújt arra, hogy ebben a kérdésben a legilletékebb forrásból rövidesen határozott választ kaphatunk.

Ez pedig az, hogy az egyházkerület elnökségét: gróf Dégenfeld József főgondnokot és dr. Baltazar Dezső püspököt e hét péntekjén kihallgatáson fogadja gróf Zichy János kultuszminiszter, hogy velük az egyetem ügyében értekezzenek. Nem lehetetlen, sőt valószínűnek tartjuk, hogy a miniszter tájékoztatni fogja egyházkerületünk vezetőit a kormány álláspontjáról s akkor majd bizonyosat tudhatunk, hogy Debrecennek milyenek is hát az esélyei a harmadik egyetem elhelyezésére nézve s lehet-e szó arról, hogy Pozsonnyal szemben háttérbe szorulna?

Meg kell jegyeznünk, hogy Debrecen vezető egyéniségei, akiket e hírre vonatkozólag megkérdeztünk, hihetetlennek találják, hogy Debrecen elesne az egyetemről s azt mondják, hogy legutóbbi értesüléseik is Debrecenre nézve kedvezőek. Mi sem lehetne örvedetesebb, mintha a döntés az ő információikat igazolná s Debrecen a bécsi protekióval szemben is rövidesen csakugyan magáénak vallhatná az egyetemet.

**Mindenféle nyomtatványt
olcsón és izlésesen készít a Deb-
receni Ujság nyomdája.**

Országgyűlés. A képviselőház ülése.

1911. szeptember 16.

Návay Lajos alelnök fél 11 órakor nyitotta meg az ülést. Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök elparentálja Radovanovich Gy. öbecsei képviselőt és emléket a Ház jegyzőkönyvében megörökíti. Bemutatja gróf Batthyány Pál és Eitner Zsigmond levelét, melyben két-két heti szabadságot kérnek. Indítványozza, hogy a kért szabadság megadassék.

Mádi Kovács János: Kéri a kérdéseknek egyenkint való feltételét.

Elnök jelenti, hogy husz képviselő névszerinti szavazást és annak holnapra való halasztását kéri. Bemutatja Brassó vármegye feliratát az obstrukció ellen, Komárom vármegye feliratát a folyók hajózhatóvá tétele tárgyában, két budapesti népgyűlés feliratát a véderőjavaslatok ellen és az általános választói jog mellett. Javasolja, hogy a kérvényi bizottságok utasítsanak.

P. Ábrahám Dezső, Hook János és Jackó Pál ellenindítványokat terjesztenek elő, melyekre ellenzék egyenkint névszerinti szavazást és azok holnapra való halasztását kéri.

Elnök bemutatja Losonc, Csanádapáca és Mezőkovácsháza polgárságának feliratát a véderőjavaslatok ellen és az általános választói jog mellett. Javasolja a kérvényi bizottsághoz való utasítást.

Sümegi Vilmos ellenindítványt tesz, melyre ellenzék névszerinti szavazást és annak hétfőre való halasztását kéri.

Következett ezután az interpellációs könyv felolvasása, melyben a régi Ráth Endre három bejegyzésén kívül

Kun Béla az állami és törvényhatósági dijnokok helyzetének javítása tárgyában;

Sümegi Vilmos az élelmiszerek folytonos drágulása tárgyában jegyeztek be interpellációt.

A Ház féi egy órakor tér át az interpellációkra.

Napirend szerint folytak a névszerinti szavazások fél egy óráig.

Hamis váltó.

Letartóztatás egy bankban.

A Piac-utca 42. szám alatt levő Városi Takarékpénztárban váltóhamisításra jöttek rá a napokban. A bankban egy fiatal ember egy százkoronás váltót akart leszámoltatni, amelynek egyik aláírása azonban gyanút keltett az igazgatóban.

Feltevése nem is volt alaptalan. Az illető, akinek neve a váltón szerepelt, egyáltalában nem is tudott a dolgról.

A fiatal ember pénteken délelőtt ismét megjelent a takarékpénztárban, hogy váltója sorsa iránt érdeklődjék. Az igazgató nyomban rendőrt hivatott, aki letartóztatta a legényt.

A bűnügyi osztályon kiderült, hogy Ajtoni Károlynak hívják, Székely-utca 14. sz. alatt lakó lakatossegéd. Tagadta, hogy a névalírás tőle származnék, de a felől nem tudott felvilágosítást nyújtani, hogy akkor ki hamisította oda a nevet? Az eljárást megindították ellene.

**Megérkeztek a legfinomabb angol
divat szövetek**

Moskovits Fózsef
griszabó divattermében Piac-u. 26
Üzletet a szemben levő barakba helyeztemát.

A vízvezeték ügye. Mi lesz most?

Sajnálom a városi tanácsot. Ott jobb sorsra érdemes emberek is ülnek, akiket külön-külön fölötté tisztelek és becsülök. De mint tanácsot, úgy együtt, sajnálom őket kimondhatatlanul és nem tudom annyira tisztelni és becsülni.

Miért? Hát csak azért, mert mindent, de mindent rosszul csinálnak. Még azt is, amit jól akarnak csinálni. És ezért van az, hogy e város egy cseppet sem halad, holott milliók és milliók fogynak ki a kasszájából és az adófizető polgárok keserves százezrekkel kénytelenek pótolni a rossz gazdálkodás folytán előállott és évről-évre növekedő hiányt.

Ime most is, mikor ahoz a nagy korszakhoz jutott el városunk, amely egyedül tesz egy várost várossá: a higienikus intézmények megvalósításának korához, egyenesen botrányos dolgokat tapasztalunk, úgy, hogy szinte kétségbe kell esnünk afölött, hogy vajjon valósággal létesítjük-e azokat az intézményeket vagy csak a pénzünket dobjuk ki? Jó lesz-e a csatornázásunk, lesz-e jó vízvezetékünk és lesznek-e jól burkolt utcáink? Mert ha mind e munkálatok külön-külön és együtt is rosszul sikerülnek, úgy irtózatosabbak lesznek az egészségügyi viszonyok Debrecenben, mint valaha voltak és e mellett a város anyagi helyzete is annyira megrendül, hogy képtelenek leszünk az elrontottakat újra és jól előállítani.

A csatornázásnál szerzett tapasztalataink igazolják minden aggodalmunkat. Nem tartom magamat profétának, de már három évvel ezelőtt, mikor az ismert nagy harcot megkezdtem, megmondtam, hogy a csatornázás drága is lesz, rossz is lesz. Hogy drága, az már minden kétségen felül álló tény, mert a 2 millióban előirányzott mű költsége már is jóval meghaladja a 3 milliót. Hogy rossz, azt majd további három év múlva fogjuk megtudni. Akkor, amikor a gyöngén kevert és kellően vizhatlanná nem tett betonesatornába behatol a talajvíz és az ott talált szennyvízzel együtt előnti a pincéinket. De nem kell még megijednünk, ez csak jóslat, aztán van egy könyörtölő Isten is az égben, ő majd elhárítja rólunk ezt a csapást. Mert a kvalifikálatlanul komisz munkával szemben csak az imádság segíthet.

Persze lesznek a város vezetőségében olyanok is, akik azzal állanak elő, hogy honnan veszem én ezt? Hogy honnan? Hát csak úgy gondolom. És egy kicsit érdeklődtem is. Beszéltem szakemberekkel, olyanokkal, akik már építettek is csatornát. És végül: már előttem a példa is, az a nagy összekötő csatorna, amelyet a

kutak közé építettek! Ennek a 400 ezer korona költséggel készült műnek falán áthatolt a talajvíz és az egész belüregét szüntűg elöntötte, ugyannyira, hogy volt — nincs! Volt összekötő csatorna és nincs!

Ezt az összekötő csatornát is a Fried és Adorján cég építette Aczél Géza városi főmérnök ur felügyelete és ellenőrzése mellett. A cégnek már ki is fizettek érte 200 ezer koronát. Azt mondják, hogy fenmaradt keresetét már el is engedné, csak bocsátanák ki az obligóból. De nem addig a! Vagy adja vissza a 200.000 ezer koronánkat, vagy adja át nekünk az összekötő csatornát! Mert erre, mint a kiépítendő vízvezeték alapjára, nekünk feltétlen szükségünk van és ha nincs meg, akkor ki kell építenünk újra, még pedig minél sürgősebben!

Lám, így építettek nekünk a Fried és Adorján cég és Aczél Géza! És ebből bizonyára le lehet a konkveniciát vonni arra a 3 millió koronára nézve is, amelyet csatornázás címén Debrecen városának jó homokos földjébe betemettek.

De ezuttal nem azt tűztem ki célul, hogy a csatornázás sokféle mizériájáról írjak. Tul vagyunk már a hibákkal és bűnökkel telt költségvetésen, tul az akkor megejtett és a városra mérhetlen kárral járt versenytárgyaláson, tul a rossz munkán is, — ne nézzünk hátra, csak előre. Itt van előttünk a vízvezeték kiépítése, tekintjük ezt és semmi mást: hátha a múlt példáján okulva, csinálhatnánk már valamit jól is, annál inkább, mert a belügyminiszteriumnak a közegészségügyi mérnöki osztály alapos szakmunkájával sikerült erre nézve tökéletes kiirási művet teremtenie s a megtartott versenytárgyalás eredménye is olyan, amely mindenkit megnyugtathat. Engem is.

Azonban . . . azonban Debrecenben görbék az utcák és mi nem járhatunk egyenes utakon! Van ugyan szabályozási tervünk, de ettől csak görbébbek lesznek az utcák még vagy száz esztendeig.

Igy van ez most a vízvezetéki mű vállalatba adásánál is. Volt tisztességes kiírás és volt tisztességes versenytárgyalás is, de a helyes, közönségünkre nézve kedvező eredmény megállapítását mégis megakadályozza városunk közismert Mephistója!

Ott volt mindjárt az a huza-vona, amelylyel az átszámításokat tették. Mikor a csatornázást adták vállalatba, már a versenytárgyalás napján tudtuk, hogy a Fried és Adorján cég adta a legolcsóbb ajánlatot. És most? Csaknem két hétig tartott az átszámítás és még sem tudhattuk meg, hogy azok közül, akik az összmunkákra pályáztak, kinek az ajánlata a legolcsóbb vagy a legkedvezőbb. Lehet, hogy ha a Fried és Adorján cég lett volna a legolcsóbb, már az nap délután tudtuk

volna. Ugy, mint a csatornázásnál. De ne szólj szám, nem fáj fejem!

Szóval két hétig tartott az átszámítás és ennek megejtése után arról a tanácsi határozatban kifejezett meglepő és komolynak egyáltalán nem vehető eredményről szereztünk tudomást, hogy a munkálatok 11 csoportja nem egy, hanem 5—6 vállalkozónak adatik vállalatba.

És ez nagyon szép lenne így, ha a csatornázási mű vállalatba adása alkalmával véletlenül éppen az akkori tanácsi javaslat indoklásában nem az állott volna, hogy a leghelyesebb és legcélszerűbb az egész munkát egy vállalkozónak kiadni, mert ez a legnagyobb garanciája annak, hogy a munka akadálytalanul és minden megháborítás nélkül pontos időre befejeztetik. Erre én nagyon jól emlékszem, hiszen ebből az indokból adták oda a csatornázáshoz szükséges vasfelszerelési tárgyak szállítását is 27,000 K-ával drágábban a Fried és Adorján cégnek és részben ugyanez volt az indoka annak is, hogy a mérleg-drágán számított házi csatlakozásokat nem vették ki nevezeti cég kezéből. No de erről már megfeledezett a tanács, pedig ugyancsak hangsúlyozta és vitatta ezt most is a vízvezetéki bizottság előzetes ülésén éppen a város szakértője: Pazár István mérnök.

Hogy a belügyminiszteriumban ugyancsak az egységes vállalatbaadást tartják helyesnek és célszerűnek, azt meg már én tudom. Tudom pedig onnan, hogy volt szerencsém e tárgyban magának a városi osztály főnökének Némethy Károly belügyi államtitkár urnak véleményét hallani. Jól esik most nekem erre visszaemlékezni, mert ha a rossz tanácsi javaslaton a közgyűlés sem fog segíteni, bizonyára segít majd a legfelső fórum, amelynek segítségére — úgy látszik — e város közönségének számtalan esetben van szüksége.

Mindebből pedig azt látjuk, hogy a városi tanács nem tekintette végzésében a célszerűség követelményeit. Hogy miért nem tekintette és hogy miért tért el egykoron ugyancsak erősen hangoztatott elvétől, talány, olyan talány, amelyet bizonynyal csak e városnak előbb is említett rossz szelleme tudna megfejtetni.

En sem tudom, csak sejtem, hogy mit akar most ez a rossz szellem. Talán azt akarja, hogy az eredményes versenytárgyalás, amelyben több jeles hazai cég vett részt, eredménytelenné váljék? Hogy új versenytárgyalást tartsunk, sem eredményes? Avagy hogy az eredményes versenytárgyalás eredménytelenné váltának illetően kifundálásával kénytelenek legyünk mint mentő-eszközhöz a házi kezeléshez folyamodni, amitől Isten mentsen, vagy amitől még inkább mentsen az Isten, mint mentő angyalhoz ahoz a vállalat-

A Debreceni Zenedébe

való beiratkozás

fizethető. — Növendékek hetenkint 3 gyakorlati s 1 elméleti órát kapnak. Bővebb felvilágosítás nyerhető a

1795

zenede Vár-utca 1. sz. heiyiségében Délelőtt 10—11 óráig.

kozóhoz fordulni, aki éppen kéznél van?

Bármilyen legyen a mi saját külön Mefisztónknak gondolata, nem fog célt érni. Az eredményes versenytárgyalást nem fogja ő eredménytelenné változtatni, mert a tanácsi javaslat nem csupán célszerűtlen, hanem kivihetetlen is. Azokat a vállalkozó cégeket, akik az összmunkára, vagyis a munka mind a tizenegy csoportjára együttesen tettek ajánlatot, az egyes csoportok kivételével való megbízás nem köti. Ha az egész munkára pályáztak, bizonyára ehhez képest tették meg számításukat is és így nem lehet kötelezni őket arra, hogy az általuk megszabott árakért csupán egy-két kiragadott munkarészlet kivételét teljesítsék.

Nyilvánvaló tehát az a tanácsi javaslatban is kifejezésre jutott titkos célzat, amely a versenytárgyalás sikerrelenné tételére vezetne. Két pályázó tudtunkkal már visszalépett, de visszalép valamennyi, mert ilyen szerződést kötni egyik sem bolond. A közgyűlés feladata már most a dolgot dűlőre vinni és bizonyára dűlőre is fogja vinni, mert szent kötelessége, hogy akkor, amikor a vízvezeték létesítése már valósággal égető szükség, keresztülgázzon a létesítés elé mesterségesen gördített minden akadályon.

És miért ne tehetné és tenné ezt a közgyűlés, amikor oly szép ajánlatok érkeztek be és amikor valamennyi ajánlat végösszege jóval alatta van az előirányzott kétmillió koronának? Tényként beszélnek, hogy Knuth Károly, budapesti vállalkozó cég, aki a legolcsóbb ajánlatot tette, bizonyos számításai hibákra hivatkozva, ajánlatán utólag korrigálni kívánt. Hát kérem, tessék ehhez az ajánlathoz ragaszkodni, avagy levonni a konzekvenciát és a következő legolcsóbbhoz fordulni, a különbözetre nézve pedig Knuth Károly kártérítési kötelezettségét megállapítani. Avagy tessék még tovább menni, lehet még az olcsóbbnál is kedvezőbb ajánlat, úgy hallom, van is, tessék azt választani! De tessék választani és a végére járni a dolognak, mert a versenytárgyalás eredményének eltussolásából súlyos felelősség hárul ágy a tanácsra, mint a törvényhatósági bizottságra.

Ime, a tanács itt is félrevezettette magát. És ezért sajnálom én a tanácsot. Sajnálom, sajnálom és sajnálom. Külön-külön tiszteltem és becsültem minden tagját, de úgy együtt, mint tanácsot, sajnálom. Dr. Révi Nándor.

Ajándéktárgyak!

nagyválasztékban és 1760 legolcsóbban kapható

Kostya János ékszerész és óraüzletében
Széchenyi-utca 1. Ref. kistemplommal szemben.

Gróf Széchenyi Miklós Debrecenben.

A püspök fogadtatása.

**Tisztelgő küldöttségek.
Lámpionos menet.
Kivilágítás.**

Napok, sőt hetek óta lázas készülődés előzte meg azt a meleg fogadtatást, amelyben gróf Széchenyi Miklós nagyváradai püspököt tegnap Debrecenben fogadták. A kath. hívek új főpásztorát szeretettel vették körül és megérkezése percétől késő estig, úgy szólván szakadatlanul ünnepelték.

Már a fogadtatás fölöttébb meleg volt; különösen fényes és bensőségletes a zárda ünnepélye, ahol az iskolanövendékek s a növendékek ragyogó ünnepség keretében fogadták az új főpásztort.

Gróf Széchenyi Miklós nagyváradai püspök Debrecenbe érkezése, fogadtatása s ünnepléséről az alábbi tudósítás keretében adunk számot:

Az első osztályú váróteremben állt fel az üdvözlő küldöttség, ott voltak többek közt:

Kovács József polgármester, Uhlarik Béla máv. üzletvezető, Szent Királyi Tivadar kamarai elnök, Kovács Gyula alispán, Pákozdy Sándor, Körner Adolf tanácsnok, Csathó Zsigmond, Lestyán Adorján udv. tanácsos, Ercsey Gyula megyei aljegyző, Rostás István főkapitány, Somogyi Béla, Nábrátzy Elek, Kövy Lajos bankigazgató, Radákovits Géza, Irinyi István dr., Publign Ernő főparancsnok, Mogyoróssy Ferenc dohánygyári igazgató, Unger Gusztáv kuriai bíró, Gajzágó Béla tanács elnök, dr. Liszt Nándor, Váczy János, Koller Béla táblabíró.

Tizenkét óra után pár perccel robogott be a püspököt hozó gyorsvonat gróf Széchenyi Miklós kíséretével, amelyről tegnap már számot adtunk. Egyenesen a váróterembe sietett, hol beléptek a nagyszámu közönség lelkesen megjelenezte. A délceg tartásu, férfikora delén álló főpap körül félkör képződött s a vele szemben állók közül Kovács József polgármester üdvözölte először Debrecen sz. kir. város nevében.

A polgármester beszéde.

„Amidőn — úgy mond — főpapi tisztét teljesítendő, városunkba érkezett, üdvözlő Nagyméltóságodat Debrecen város nevében. Vallásos nép Debrecen népe, megbecsüli a más vallását is. Becsüli különösen azon fenkölt főpapokat, kik a nép lelki életének vezetői és irányítói. Nagyméltóságodat, mint ily kiváló főpapot örömmel üdvözljük városunk falai közt. Tisztelet és szeretet fogja környezni itt; találja jól nálunk magát, hozta Isten!”

A szíves üdvözlöt, mely után lelkes eljenzés hangzott fel, a püspök ő Nagyméltósága a következő megkapó és szép beszédben köszönte.

Gróf Széchenyi püspök válasza.

Hálásan köszönöm a polgármester ur szíves szavait és köszöntését. Köszönöm, hogy voltak szívesek az urak megérkezésemkor megjelenésükkel megtisztelni. Most, mikor először léptem át a vendégszerető város küszöbét, megvallhatom, hogy mindig különös szimpátiával viseltetem ez ősz kávinista város iránt, melynek erős kulturális élete oly messze századokba ér vissza. S

midőn Isten kegyelméből püspökévé hivatam el azon egyházmegyének, melynek Debrecen városa egyik díszét, kincses ékkövet képezi: csak megerősítette a bennem régtől élő rokonszenvet az a szíves fogadtatás, melyben engem részesíteni méltóztattak. Legyenek meggyőződve, hogy élni fog bennem mindig az a tudat, hogy ezt a szeretetet viszonzom s már most kifejezést adok azon akaratomnak, hogy meg fogok ragadni minden alkalmat, amikor főpásztori tiszttem ide fog vezérelni, hogy ezt az előlegezett szeretetet és jó indulatot megháláljam.

A remek beszédet általános eljenzés fogadta, mire Unger Gusztáv kuriai bíró, a kath. iskolaszék elnöke a következő ünnepies szavakkal üdvözölte a főpapot:

Unger Gusztáv beszéde.

Nagyméltóságú Püspök: Krisztusban szeretett Atyánk, kegyelmes Urunk!

Debrecen sz. kir. városnak 18 ezeret meghaladó róm. kath. hívei nevében, az önzetlen magyar szív igaz örömeivel üdvözlöm Nagyméltóságodat.

Öröm ünnepünk van ma; ennek nagy jelentőséget ad az a tudat, hogy Nagyméltóságod, a nagyváradai püspöki ház elfoglalása után, elsősorban bennünket tisztelt meg látogatásával.

Magasztassá emeli ünnepünket a cél, melynek megvalósítása végett Nagyméltóságod ide fáradni kegyes volt.

Majdnem 2000 bérmlándó, buzgó vallásossággal, epedve várja Nagyméltóságodat, hogy a szentlélek erejével, Nagyméltóságod felszentelt ujjainak érintése által, a szentlélek lángja megerősítse őket hitükben, hogy első áldozásuk alkalmával tett szent fogadásuk megtartására erőt nyerjenek.

A megbérmáltak lelki örömet látva, a szülőikben is feléled a vallás iránti szeretet, az ő lelküket is érinti egy paránya a lángnak, mely az égből a gyermekek lelkére száll.

Gyarló emberek vagyunk, nekünk is szükségünk van hitbuzgóságra, lelki erőre, hogy büszkén vallva magunkat római katolikusnak, egyesült erővel védjük szent vallásunkat.

Szükségünk van azonban kellő erőre, hogy védelmünk ne fájuljon el soha, hogy a felebaráti szeretetnél fogva, tisztelettel fogadjuk más felekezetek vallási meggyőződését is.

A mai örömnapon, midőn Nagyméltóságod első ízben szerencsétlenül látogatásával, nem csak hívei, de Debrecen város összes elfogulatlan lakói szeretettel üdvözlök és kiáltják örömmel:

Aldott, ki az Ur nevében jött!

Isten hozta.

A beszédre gróf Széchenyi Miklós ilyen képen válaszolt:

A püspök válasza.

A főpásztor legszebb feladatai közé tartozik, hogy bejárja egyházmegyéje községeit s annak népét megösmérje. Erintkezzék híveivel s teljesítse szent feladatát: a bérmlás szentségének kiszolgáltatását. Ezért is jöttem ide s ezen szent tisztemet emlékeztetéssel teszi az a szíves, meleg fogadtatás, melyben részesíteni méltóztattak. Kérem, adják át a katolikus híveknek leg-hálásabb köszönetemet. Én a béke jelszavával jöttem ide, legyen áldás és békeség a híveken és egész Debrecen városán.

A bevonulás.

Lelkes eljenzés hangzott fel s gróf Széchenyi püspök Kovács József polgármesterrel hagyta el az első osztályú várótermet, hogy az állomás épület előtt várakozó díszes ötös fogathoz menjen. Utja az épület előtt össze tömörült nagy tömeg sorfala közt vezetett el.

Legujabb női kosztüm, és férfi öltöny **Fischer Adolf és fia**
1827 posztónagykereskedőknél
felöltő szövetek gyári árban kapható **Piac-u. 61 szám.**

Kalaplevéve, éljenzéssel, a hölgyek kendőlo-
gotatással üdvözölték.

A fiatal, mindössze még alig negyven-
három éves, méltóságos és rokonszenves
megjelenésű főpap többször megemelte az él-
jenzők előtt kalapját s a város diszfogatából
is hajlongva köszönte az óvációt. Fényes
kocsisorban követte kísérete s a város elő-
kelőségei egészen a plébániáig.

A kath. templomtól egészen a plébániáig
két sorban álltak fel a kath. iskolák összes
növéndékei, akik ujjongva, lelkesedéstől át-
hatottan üdvözölték a város diszfogatán érkező
főpapot. A plébánia előtt már az egyházi
diszben öltözött papság várta, élén Gróf Fe-
renc prebost-plébános, aki meleg szeretet-
tel üdvözölte a főpapot.

Gróf Széchenyi püspök egyházi ruhát
öltött s baldachin alatt, a papság és egyház-
bizottsági tagok kíséretével, harangzugás közt
vonult a templomba, ahol a virágdisszel éke-
vonult oltár előtt imát mondott, mialatt a kó-
sított oltár előtt imát mondott, mialatt a kó-
ruson az egyházi énekkar az „Ecce sacerdos“
énekelte. Aztán megáldotta a templomot zsu-
folásig megtöltő híveit s ugyancsak baldachin
alatt tért vissza a plébániára.

Fogadtatás a Svetits intézetben.

Végtelentül kedves ünnepség keretében
fogadta a Svetits leánynevelő intézet növen-
dékkara az új püspököt, aki ebédje után el-
sőnek ezt az intézetet tisztelte meg látoga-
tásával.

A kapu alatt az iskolanővérek kara,
elükön „Margit néniel“, az intézet szívével,
várta a püspököt. Az udvaron pedig nyolc-
száz leány. Mikor gróf Széchenyi belépett,
egyszerre zugott fel a bájos leánysereg aj-
káról:

— Áldott aki az Ur nevében jön!

A püspök megáldotta a növéndékeket,
amikor elibe lépett a két legifjabb, még alig
pár napos növéndék, két kis hat éves bájos
baba: Than Irénke és Szuchán Márta s bát-
ran fogadták a püspököt.

— Kedves, jó püspök bácsi — mon-
dák — fogadjon el kettőnket megbízható
kísérőjének.

A püspök boldogságot sugárzó tekintet-
tel nézett körül s mosolyogva fogadta a leg-
kisebb kísérőket, akik a leánysereg éljenzése
közben a nagyterembe vezették. Ott a tanítónő-
képző növéndékei „Ecce sacerdos“-t énekel-
ték, kedves üdvözlő beszéd hangzott el, majd
pedig az intézet érdemekben gazdag főnök-
nöfe, az örökjóságú Margit néni kalauzolta
végig a püspököt s bemutatva neki a modern
leánynevelő intézetet. Gróf Széchenyi püspök
nagy meglepéssel nyilatkozott. Sokat várt
ettől az intézettől s mégis meglepte.

Ez a legfényesebb dicsérete az iskola-
nővéreknek.

A püspök ezután a Theresiánium árva-
intézetet, ahol Molnár Kálmán igazgató és
a kath. főgimnáziumot, ahol dr. Lóky Béla
igazgató kalauzolta, tekintette meg.

Tisztelgő küldöttségek.

Közvetlenül ezután tisztelgő küldöttsé-
gek látogatását fogadta gróf Széchenyi Mik-
lós püspök. Sorra járultak eléje:

Róm. kath. papság. Kegyesrendi társház.
Gör. kath. egyház. Az ev. ref. egyház lelkeszi
kara. Ag. evang. egyház. Egyházköz. bizott-
mány és iskolaszék. Debrecen város. Hajdu-
megye. Szt. Erzsébet egyesület. Helyőrségi
tisztikar. Főigazgatóság. Reáliskola. Pénzügy-
igazgatóság. Közjegyzői kamara. Posta-távirda.
Erdőfelügyelőség. Siketnéma intézet. Tanítói
árvaház. Maria congregatio. Katholikus nép-
szövetség.

A püspök minden küldöttség előtt hang-
súlyozta a szeretetet, amely hivatásában, az
intézmények felkarolásában vezeti. A katholi-
kus küldöttségeknek tett meleg s rokonszen-
ves nyilatkozatai után rendkívül kedves ha-

tást keltettek Debrecen város tisztikarához
intézett szavai. Kovács József polgármester
üdvözlésére válaszolva, kérte, hogy a város
hatósága pártolja nemes törekvésében.

Az ev. ref. lelkeszi kart Dicsőfi József
lelkészelnök vezette, aki igen szép és szere-
tetlől áthatott beszédben üdvözölte a püspököt.
Gróf Széchenyi válasza is nagy ha-
tást tett.

— Én a béke és szeretet igéjével jöt-
tem s azzal jöttem nagytiszteletű uraim is.
Ebben testvérisülünk. Ne is keressük, ami
elválaszt, hanem, ami egyesít: a keresztényi
és a hazaszeretet!

A küldöttségek fogadtatása egészen este
fél hatig eltartott, amikor gróf Széchenyi
kocsira ült s látogatást tett: Kovács József
polgármesternél, Kovács Gyula alispánál,
Dicsőfi József lelkészelnöknél, Pacák tábor-
nőknél, dr. Gajzágó Béla táblai tanácselnök-
nél, Csanak Józsefnél, mint a Szent Erzsé-
bet egyesület tanácselnőknőjénél és Váczy
János egyházi gondnoknál.

A lámpionos menet és kivilágítás.

Este hat órakor óriási néptömeg lepte
el a Varga- és Szent Anna-utcákat, ahol a
katholikus középületek fényárban usztak, a
magánházak ablakai mind ki voltak világítva
s különösen a Svetits leánynevelő intézet
impozans épületét öntötte el színes fényuga-
rak ragyogása. Festői szép, meglepő látványt
nyújtott a gyönyörűen kivilágított intézet
épülete.

Este nyolc óra felé az Egyetértés zene-
karának élén indult el a kath. népszövetség
lámpionos menete, amely színes fénygolyói-
lál tündéries képet nyújtott. A hosszú lám-
pionos menet a püspök éltetése mellett vo-
nult a Főtéren, Kossuth- és Batthyány-utca-
kon a plébánia elé, ahol óriási néptömeg to-
longott. A Szent László dalegylet üdvözlő
dala után a Katholikus Népszövetség nevében
Lakatos János vasesztérgályos üdvözölte a
püspököt a következő lendületes beszéddel:

Nagyméltóságú főtisztelendő Ur!

Kegyelmes Urunk!

Bizalom, szeretet és tisztelet vezérel
mindannyiunkat kegyes színe elé. Hogy itt a
jóságos Isten szabad ege alatt kifejezhessük
örömtől ragyogó üdvözlőnként, a debreceni
katholikus népszövetség nevében is azon fe-
lejtethetetlen méltosztatásért, melylyel híveit
kitüntetni méltosztatott. Számunkra kitüntetés!
Nemes városunk lakosai számára pedig egy
szép örömnép ez a mai nap.

Osztatlan együttérzésben, tiszteletre-
méltó, férfias hódolattal üdvözöljük Nagy-
méltóságodat, mint egyházmegyénk jeles
főpásztorát. Mint a szeretet jegyében zajtalan
sikerrel, szüntelenül munkálkodó vezérő csil-
lagit. Kinek mély bölcsesége, magas művelt-
sege, szeretetteljes, önzetlen jótékonyága
európai híri — mindnyájunk büszkesége.

A kötelességismerő hazafiak lelkesedé-
sével üdvözöljük Nagyméltóságodat, mint igaz
magyar főpapot. Kinek nemes szívében, nemes
nagy lelkében átöröklődött ott lobog olt-
hatatlan, hatalmas lánggal a legnagyobb ma-
gyar, a halhatatlan emlékü gróf Széchenyi
István izzó fajszerete.

Biztatólag int a hit s remény, hogy a
szent hazaszeretet örökzöld koszorúja övezi
sikerdus termékeny üdőségben Kegyelmes
urunk apostoli működését — jelenre s jövőre
vonatkozó nagyszabású terveit. Melyekkel
majdan sikerül telebreszteni a mélyen el-
szunnyadt érzelmeket szentegyházunk leg-
drágább kincsei, édes hazánk, édes nemzetünk
szébb, boldogabb jelenje — szébb, boldogabb,
dicsőségesebb jövője iránt, templomokban,
szószékeken, iskolákban és a gyakorlati élet
minden terén.

Várakozásteljes bizó hittel tekintünk
Kegyelmességedre, mert tudjuk, hogy szeretett
hazája minden egyes fiának, minden egyes
leányának virágzó boldogságát szíven viseli

meleg rokonszenven a felebaráti szeretet pa-
raucsa szerint.

Felüdül — újra edződik hitbeli meggyő-
ződésünk, állhatatosságunk és egész valónk
tanításai, jelenléte és követendő példaadásán.
A mindenható mennyei Atyánk áldása kísérje
tetteit s lépéseit.

Őszinte szívünk mélyen fakadt üdvözle-
tünket, szeretettünk megnyilatkozását s min-
den látható jeleit szívélyes jóindulattal mel-
tőztassék fogadni.

Nyissa meg atyai szeretetét hívei előtt,
kiknek egyik főtörekvésük az, hogy méltal-
lanokká ne váljanak soha.

Eme gondolatok hatják at benső lelki
világunkat, midőn bízke örömtől hangsúlyo-
zottan üdvözlöm ezen szavakkal: Isten hozta
közénk!

Isten vezérelte hozzánk Nagyméltóságodat.
Eljen!

A püspök válasza.

Tomboló éljenzés tört ki a beszéd el-
hangzása után s a lelkesedés viharjának le-
csillapultával boldogságtól ragyogó arccal
megszólalt gróf Széchenyi Miklós püspök s
a következőket mondotta:

Szépén köszönöm szíves figyelmüket.
Az Isten fizesse meg azt a nagy örömet, a
melyet nekem ma okoztak. Isten bőséges
áldása szálljon Debrecen katolikusaira és
minden rendű lakosságára! Isten velük!

Szavai után ujult erővel tört ki a lel-
kesedés.

Majd a Szent-László dalegylet adott elő
egy dalt, amelyet a főpásztor még mindig
jóságos, nagy lelki örömet visszatükröző mo-
sollyal s nagy élvezettel hallgatott végig s
közbe-közbe megjegyezte:

Brávó, brávó!

Aztán bezarult az ablak, visszavonult a
szobájába s lassan oszladozni kezdett a tö-
meg, amelyből az ováció hangján még ki-
kitört ez a kijáltás:

Eljen gróf Széchenyi Miklós!

Az iparosok szerenádja.

A lámpionos menet után közvetlenül az
iparosok dalárdája adott a plébánia ebédlője-
nek teraszán szerenádot. Sztojanovits egy
remek szerenádját adták elő, mely annyira
magára vont a püspök figyelmét, hogy ki-
jött a teraszra és ott élvezte a remekül elő-
adott műdalt, melynek befejezte után Horvay
Lajos elnök üdvözölte a püspököt a dalárda
nevében. Valláskülönbség nélkül jöttek el —
ugymond — mert tisztelni és becsülni tud-
ják gróf Széchenyi nemes felfogását, mely-
lyel a más vallásfelekezetűek iránt is visel-
tetik. Különösen üdvözlő, mint a kultúra baj-
nokát, a ki minden kulturális törekvések
apostola. Itt, a kálvinista Rómában kívánja,
hogy az Isten gróf Széchenyi Miklóst a haza
és egyháza javára sokáig éltesse.

Gróf Széchenyi Miklós rövid szavakban
megköszönte a figyelmet és a legnagyobb el-
ragadtatással nyilatkozott a dalárdáról és
annak vezetőjéről, Elefánty Sándorról. Azután
a dalárda minden egyes tagjával barátságosan
kezet fogott. A dalárda tagjai ezután a püspök
kívánságára még Lányi „Fehér az én rózsám
háza“ című népdalát és még több magyar
népdalt adtak elő.

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM MENTES természetes ásványvíz, üdít
gyógyít. Vese- és hólyagbajoknál, a vesemondás
idülturujainál, húgykő- és fényképződésnél, a lég-
utak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmánál
kitűnő hatásnak bizonyult. Orvosilag ajánlva. Főlerakat
Fried D. Lajos fűszer- és csemege keres-
kedésében Debrecen, Piac
utca 72. Telefon sz 740. 1628.

Várady József női szabó
Kossuth-utca 22 szám.

Hölgyközönség becses tuda-
mására hozom hogy az új **Őszi divat** tanulmány utamról
Elsőrendű mlttermekben készülnek Angol costümök, Bluzok, Francia és
alkalmi ruhák, a legmagasabb igényeknek is megfelelően, a legújabb
MODELEK szerint. 1814

Hetvenezer korona jótékony célra.

Dr. Stanczel Ferenc alapítványa.

Egyházi és kulturális célokra.

Dr. Stanczel Ferenc, a kiváló s tudós egyetemi tanár, aki csendes visszavonultságban, nyugalomban él Debrecenben, tegnapelőtt minden vagyonát egyházi és kulturális célokra adományozta.

Harminc-negyven esztendővel ez előtt országszerte ismerték nevét. A Religiónak volt másfél évtizeden át főmunkatársa s a budapesti egyetem hittudományi karán a dogmatika tanára. Szaktárgyában olyan alaposan képzett tudós, hogy pl. az első autonómiai kongresszus idején ő volt az autonómia egyik kiváló nagy szónokának, Schlauch Lórinnek dogmatikai konzultora. Cikkeit a Religiónban érdeklődéssel várták és élvezettel és tanulsággal olvasták; — ezredik cikkéért pedig aranytollal tisztelték meg olvasói.

A nyolevanez évek közepén betegkedni kezdett, makacs gyomor baj támadta meg. Előbb hosszabb szabad-ságért kért az egyetemtől, majd 1886-ban nyugalomba vonult, Debrecenbe költözött, hol kis házikójában két nőtestvérével együtt visszavonulva éldegélt. Amikor egészségi állapota engedte, szívesen segített a debreceni plébánián a lelképásztori dolgokban, ő volt a Szvetics intézetnek is első lelkésze.

Stanczel Ferencet folyton tartó betegsége mellett egy csapás a másik után érte. Egyik nővére régebben halt meg, másik két hónappal ezelőtt. Most aztán egyedül maradván, eladta házat s beköltözött a Theresiánumba.

Amit pedig egy hosszú életem át megfeszített munkával mint író és egyetemi tanár gyűjtött és amit magától megvonva megtakarított, azt most nagylelkűleg letette egyháza és hazája oltárára. Egyházi és kulturális célokra 77695 korona alapítványt tett, mely a következőleg oszlik meg:

1. A Debrecenben létesítendő másodikkath. templomra 51845 K.
 2. A debreceni Theresiánm árva és finevelő intézet építési költségeire 5000 K.
 3. A debreceni Iskolánővérek zárdájának 5000 K.
 4. A debreceni r. k. főgimnáziumnál ösztöndíjalapra 2000 K.
- Az adományból a többi rész nagyváradi intézményre esik.

Egyházmegyénk új főpásztora tegnap jött első bérma útjára s ennek a stációja éppen Debrecen. Azt hisszük, ennél nagyobb öröm útjában alig érhetette a főpásztort, mint mikor érdemekben megöregedett papjának erről a nagy lélekre valló áldozatáról értesül.

Stanczel Ferenc nem kereste a világ híuságát, sem az emberek dicséretét. Hadd világosodjék ez a példa mindenk előtt.

Debreceni társadalmi tudományi kör.

Októberben lesz az alakulás.

A debreceni társadalmi tudományi kör szervező bizottsága tegnap este hat órakor az ipartestület dísztermében értekezletet tartott dr. Legányi Gyula elnöke alatt.

Az értekezlet legfőbb tárgya az alapszabálytervezet megvitatása volt.

Az egyesület címe: „Debrecen Társadalom tudományi kör” lesz. Célja a társadalom tudományoknak, valamint a gyakorlati szociál politikának tudományos művelése. Felolvasásokat és vitaközléseket rendez, esetleg ezekből kifolyólag gyakorlati mozgalmakat indít, folyóiratokat, esetleg önálló munkákat ad ki.

Az alapszabály többi részei kizárólag adminisztratív természetűek. Az értekezlet a tervezetet egyhangulag elfogadta és elhatározta a kinyomatását.

Ezután az alakuló közgyűlés elé, a tisztikar megválasztásában előterjesztendő javaslatot tárgyalták és megállapodtak a közgyűlés elé terjesztendő jelöltek személyében.

Örömmel vette tudomásul a szervező bizottság, hogy a tagok nagy számmal jelentkeztek, így a kör működésének sikere biztosítva van.

Az elnöki tisztségre egyhangulag dr. Legányi Gyulát jelölték, aki már a kör szervezése körül is, eléggé nem méltányolható érdemeket szerzett magának.

Az alakuló gyűlést október hó első hetében tartják, melyre meghívókat bocsátunk ki. Ezután még több diszkrét természetű ügyet tárgyalnak le, mely után az értekezlet véget ért.

Az O. M. K. E. központ őszi munka-programmja.

A nyugdíj.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés központi irodája több vidéki kerület felszólítása folytán azzal a tervvel foglalkozik, hogy egy országos kereskedői nyugdíj-intézet létesít, melyben úgy az önálló kereskedők, mint a kereskedelmi alkalmazottak rokkantság, agkor és halál esetére biztosíthatnák magukat. Hogy azonban ezen nyugdíjbiztosító intézet a kereskedők igényeinek és óhajainak minden tekintetben megfelelően, adatokat gyűjt.

Előre kell bocsátani, hogy a kereskedői nyugdíj-intézet létesítésénél nem a jómódu kereskedők biztosítására gondolunk, hanem azokra a kisebb kereskedőkre, akik ugyszólván máról-holnapra élnek és akiknek a családja nyomorba jut akkor, ha a családfő megöregszik, munkaképtelen lesz, vagy meghal. Már ebből is következik, hogy a biztosítható nyugdíj legmagasabb összegét lehetőleg alacsonyra kell megszabni. De szükséges ez azért is, mivel a létesítendő nyugdíj-intézet annál könnyebben valósítható meg és annál szilárdabb lesz, minél kisebb igényekkel léptünk fel vele szemben.

Természetes, hogy a dolog előkészítése nagy előtanulmányokat, igen terjedelmes és körültekintő adatgyűjtést kíván meg és ennek során a következő kérdések tisztázandók:

1. Kiterjesztessék-e a létesítendő nyugdíj-intézet a kereskedelmi alkalmazottakra is, vagy csak az önálló kereskedőkre szorítkozzék?
2. Mily nagy legyen a nyugdíj?
3. Mily nagy legyen az özvegyet megillető nyugdíj?
4. Mily nagy legyen az egy árvát megillető neveltetési járulék?
5. Mennyi legyen a várakozási idő,

vagyis hány évi tagság után kezdődjék a nyugdíjjogosultság?

6. Hány évi tagság, vagy mely kor elérése adjon jogot a nyugdíjazásra akkor is, ha a tag nem vált munkaképtelenné? (Aggkori ellátás.)

A szomszéd Ausztriában a kérdést részben, nevezetesen az alkalmazottakra nézve, a törvényhozás már szabályozta; nagyon életbevágó kérdéssel foglalkozik nálunk is a Központ, mikor ezen eszmét tárgyalások alapjává teszi.

A helyi választmány legközelebbi ülésében fog ezen kérdéssel foglalkozni.

Debrecen téli sportélete.

A téli sport szempontjából alig hiszem, hogy mostohább városa volna széles hazának, mint Debrecen, e nagy lendülettel fejlődő magyar város. Nyári sportélete csak meg van, de a téli sporthoz a közönség nem tud hozzájutni. Nem célok most az, hogy Debrecen uri közönségének bebizonyítani siessen, milyen fontos egészségi és kulturális szempontok támogatják a debreceni sportélet fejlesztésének szükségességét, csupán a ra akarok rámutatni, hogy nagy elmaradottságunknak e téren mi, a nagyközönség vagyunk az okai.

Nagy lázzal neki kapunk egyes tetszetős mozgalmaknak és mikor a cselekvések terére kellene lépni, visszahuzódások terelik kátyuba a legjobb, leghasznosabb és legszükségesebb közérdekeket is. A téli sportolás pedig közérdek s épen ezért közkérdés is.

Élénken emlékszem még, mikor két évvel ezelőtt a fehér szobák bájos lakói, a hosszú és kurta szoknyás leánykák küldöttséget menesztettek és terjedelmes memorandumot nyújtottak be Kovács József polgármesterhez és kérték korcsolya-pályát. A debreceni tornaegyesület lelkesedést kapott régi ideájához és felelősen szeretettel sietett megragadni az alkalmat, hogy cselekedjék e téren, mert úgy látszott, hogy a közönség ridegsége megtört és segítségére lesz az egyesület által is megoldani óhajtott kérdésben.

Hasztalan volt mégis minden. Magoss György dr. az egyesület lelkes ügybuzgó elnöke, elkészítette a pálya felépítési tervezetét, a finansziális kérdésének módózatait megállapította és összehívta Debrecen társadalmát, hogy jöjjön és foglalkozzék az ügyvel, azzal a közfontosságú kérdéssel, amelyet a társadalom részéről épen annak legkellemesebb tagjai, a hölgyek viruló szépei, a leányok vetettek fel és hoztak újból szőnyegre.

És mit láttunk? Dacára a pompás termeknek, dacára a dobszóval való hívásoknak, az értekezleten még a pályát kérő hölgyek sem jelentek meg. Az urasszonyok, Debreceni Jenőné és pár barátjával, a leányok, Burger Erzsike és szintén két érdeklődő társával voltak képviselve.

Debrecen város jogügyi bizottsága tegnapelőtti ülésében újból napirendre hozta e kérdést és elrendelte, hogy a Debreceni Torna-egyesülettel vegye fel a város nemes Tanácsa a tárgyalást. Azt hiszem egyforma a lelkesedés és öröm minden sportszerető emberben, amikor Debrecen város téli sportéletének kérdését újból a tárgyalás asztalán látja.

Jóelőre tehát, mielőtt e kérdésben még intézkedés történik, álljon talpra Debrecen város intelligens hölgy társadalmá, sorakozzék!

a Debreczeni Torna-egyesület aktiója mellé és én hiszem — bárha a multban a hölgyek cserben hagyták a küzdők táborát — akkor már e télen a nagyerdőn vig jég élet lehet. Ha ugyan az ügyiránti érdeklődés még a viznél is hamarabb be nem fagy.

(B. M)

Színház.

Bérlet. A bérletjelentkezés harmadik napján a következők váltották ki bérletüket: Friss Sándor, Wolf őrnagy, Pénzes Sándor, Fischbein Jenő, Szikszay Gyula, Rickl Géza, Vadon Sándor, özv. Tóth Ferencné, Kovács Lajosné, Kernhoffer József, báró Josinszky Miklósné, Békés Lajos, Brokes Győző, dr. Losonczy Almos, dr. Horogh Pál, dr. Beóthy Miklós, dr. Bay István, dr. Bay András, Békessy László, Falk Lajos, Feuerstein Mór, Pekete Jakab, Szabó Lajos, Révész Zsigmond, dr. Berencsy Zoltán, dr. Szántó Sámuel, özv. Varga Ferencné, özv. Szabó Kálmáné, özv. Király Ferencné, Liszka Nándor, Mórítz Ferenc, Schuller Adolf, Mayer János, Rásó Gyula, dr. Balkányi Emil, Lám Sándor, Hegedüs Sándor, Mező Armin, Schwartz Vilmosné, Bárány Mór, dr. Kenézy Gyula, Kerekes Géza, Jeney Miklós, Hathy Kálmán, Tóth István.

Nyomdatulajdonosok ünnepe.

A vendégek érkezése.

A magyarországi vidéki nyomdászok kettős ünnepet ülnek ma Debrecen városában. A legrégebb magyarországi nyomda háromszázötven éves fennállásának az ünnep t ülök egy országos kongresszus keretében. Maga, a kongresszus nagy esemény egy olyan társaság részéről, mely nyomtatott betűkben terjeszti és hirdeti a kulturát, fáklyát gyújt a tudománynak, a műveltségnek, a politikai és szellemi felvilágosodottságnak.

Nagyobbá teszi az ünnepélyt és büszkeséggel tölt el bennünket, hogy e város falai között ünnepelhetik a legrégebb magyar nyomda háromszázötven éves fennállásának a jubileumát.

Eppen ezért kétszeres örömmel üdvözljük városunk falai között a kultura lelkes katonáit s kitaraszt, eredményt kívánunk alkalmas működésükhöz.

A nyomdatulajdonosok nagyszámmal érkeztek tegnap délután Debrecenbe az ország minden részéből. Mind kiváló szakemberek, a kik csak dicséretére válhatnak a magyar nyomdásziparnak. Az érkezőket a vasutnál a rendező-bizottság fogadta.

Este a Bika szállodában ismerkedési estély volt, melyen megjelentek:

Láng József és nőik Nagyvárad, Mayer Rezső társelnök Nagybecskerek és neje, Valkó Béla Pécs, Kneer Izidor és leánya Gyoma, Jóna Elek Nyiregyháza, Laszky Armin Nagyvárad, Molnár Mór Szegszárd, Breifeld Dezső Szombatház, Engel Lajos Szeged, Gombos Ferenc Kolozsvár, Schneider János Szekszárd, Szabó Ferenc Bősörmény, Guglguder Dezső Budapest, Kucsma Nándor Arad, Réthy Viktor Arad, Lenkey Zsigmond Budapest, Ozenker Jakab Temesvár, ifi. Angermayer Károly Pozsony, Kraft Vilmos Nagyszében, Cettel Dávid Budapest, Herbster Máttyás Bécs, Szabó Dezső Budapest, Eckvelt Frigyes Lippa, Kohl Ferenc Budapest, Rosenbaum Menyhért Budapest, Klein Samu Miskolc és teljes számmal a debreceni nyomdatulajdonosok.

Az ismerkedés alatt több szellemes pohárköszöntő hangzott el. Igy Kner Izidor, az idegenek nevében a debreceni nyomdatulajdonosokat köszöntötte fel, Davidházy Kálmán pedig a vendégekre mondott áldomást. Különösen nagy tetszést keltett Szávay Gyula szellemes felköszöntője és Láng József elnök

válasza. Beszéltek még Engel Lajos és Gombos Ferenc.

A társaság a legvidámabb hangulathoz a késő éjjeli órákig maradt együtt.

Ujdonságok.

* **Vasárnapi istentiszteletek.** Ma, vasárnap a ref. templomokban a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: a Nagytemplomban prédikál Herpai Gábor segéd-lelkész, a Kistemplomban Nagy István főiskolai szénior, a Kossuth-utcai templomban Boér Károly vallásoktató-lelkész, az Ispotály templomban Uray Sándor lelkész, a Csapó-kerti imaházban Kovács János vallásoktató-lelkész, a Homokkerti imaházban Nagy Jenő 2. é. th.; a Kistemplomban délelőtt 11 órakor G. Szabó Gábor segéd-lelkész prédikál.

Ma, vasárnap a gör. kath. templomban reggel fél 7 órakor reggeli istentisztelet, d. e. 9 órakor szent mise; délután 3 órakor vespere, 4 órakor rózsafüzér ájtatosság.

Ma, vasárnap d. e. 10 órakor az ág. hitv. ev. templomban az istentiszteletet Kutas Kálmán s.-lelkész végzi.

* **Esküvő.** Szombaton délelőtt tartotta Miklós-utca 7. szám alatt esküvőjét Bősörményi László banktisztviselő Szabó Emike urleánnyal.

* **Menyasszonyok és vőlegények.** Az elmúlt héten a következő eljegyzések történtek az állami anyakönyvi hivatalban: Bohácsi István Bucholcz Erzsébet, Oláh János Zsupos Máriaival, dr. Kovács József Tüdős Ilonával, Weinberger Vilmos Vágó Irmával, Kővári Gyula Major Margittal, Nagy László Nagy Eszterrel, Szász Lajos Csapó Margittal, Weiner Sámuel Klein Margittal, Schláger Gyula Fuchs Ilonával, Hajdu József Tóth Margittal, Erdélyi Lajos Boros Margittal, Matolcsi János Kiss Erzsébettel.

* **Versenytergályalás.** A város az új katonai barakok építésére versenytergályalást hirdetett. Az ajánlatokat szombaton délelőtt bontották föl Körner Adolf tanácsnok elnökelete alatt. A barakok építésére 18 pályázat érkezett, melyeket kiadtak a mérnöki hivatalnak átszámítás végett.

* **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Mely fájdalommal tudatjuk, hogy a felejtethetlen jó anya, nagyanya, dédnagyanya: néhai özv. Kovács Istvánné Burai Mária f. hó 15-én, este fél 10 órakor, életének 73-ik, özvegyiségének 6-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt. Kedves halottunk földi részei f. hó 17-én d. u. 3 órakor fognak, a református egyház szertartása szerint, Szent-Anna-utca 52-ik számú háznál tartandó ima után a Várad-utcai temetőben örök nyugalomra tételni. Végtisztességtételére rokonainkat, ismerőseinket fájó szívvel meghívjuk. Debrecen, 1911. szeptember 16-án. Aldás és béke poraira! Bánatos gyermekei: István nejjével Bökönyi Juliánnával és gyermekeik. Zsuzsanna férjével Sándor Józseffel és gyermekeik. Gábor nejjével Kiss Erzsébettel és gyermekeik. András nejjével Kósa Erzsébettel és gyermekeik. A temetést özv. Dankó Béláné és Társa tem. int. rendezi.

* **Mácsay Sándornak,** a Debreceni Dalegylet jeles karnagyának 25 éves jubileuma alkalmára a Dalegylet gyönyörű plakettet veretett Somogyi Sándor helybeli jeles szobrász mintája után. A plakett a Löfkovits ékszerész céj kirakatában látható s ugyanott megszerezhető és rendelhető; bronz példány darabja 6 K, ezüst példány 21.

* **A világítási vállalat értesíti a villamos áramot fogyasztó közönséget,** hogy f. évi október hó 1-től kezdve a villamos áramot nappal és éjjel hétköznap, vasár- és ünnepnapokon is szünet nélkül szolgáltatja. Hálózati javítások eszközölhetése végett azonban a hálózat egyes részeit a szükséghez képest ezután is áramtalanítani fogja a vállalat, lehetőleg ritkán, vasárnap délelőtt. Aki kívánja, azt a vállalat az áramtalanításról előre értesíti.

* **A kamara közzétételei.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara segédhivatalában a következő közzétételek tekinthetők meg: A debreceni állami mentelep-parancsnokság árlejtést tart élelmi- és takarmánycikkek, valamint tűzifa biztosítására. Határidő szeptember 27. A temesvári 7-ik hadtest debreceni ezredei részére zab- és kenyérszállításra hirdet pályázatot. Határidő október 5. A hatodik hadtest parancsnoksága rozsrósa és zabra irt ki ajánlati versenytárgyalást. Határidő 10 nap. A Máv. debreceni teheráruraktárában a visszamaradt cikkek elárverése szeptember 21-én lesz. Jegyzékek a kamaránál kaphatók.

* **Házasságkötések.** Az állami anyakönyvi hivatal előtt az elmúlt héten a következő házasságkötések történtek: Fischer Jakab vegyeskereskedő Kreisler Szerénával, Frank Ignac kereskedő Svartz Eszterrel, Győri Ferenc máv. sorompóor Soós Eszterrel, Szücs Lajos máv. fékező Mónus Eszterrel, Kovács János asztalossegéd Jakab Rózával, Radványi Gyula ec tgyáros Gerendai Saroltával, Gámán Gyula nyomdász Docsekál Teréziával, Laboncz József napszámos Tona Katalinnal, Seres Bálint napszámos Varga Máriaival, Genesi Jenő postatiszt Hetei Máriaival, Bősörményi László bankivatalnok Szabó Emával, Molnár Sándor napszámos Cseke Juliánnával, Kiss Gábor vaggongyári nyerges Deli Piroskával, Kardos Gábor kereskedő Nagy Eszterrel, Francia András bérkocsi tulajdonos Ráb Herminával, Simon András napszámos Tiba Máriaival, dr. Fernbach Endre ügyvéd Vágó Máriaival.

* **Ujpest kolerafertőzött.** A belügyminiszter átiratot küldött Debrecenhez, amelyben értesíti, hogy Ujpest kolerafertőzött. Ennek folytán a rendőrség szigorú utasítást adott ki a szállodások és szállodák tulajdonosaihoz s felhívja őket, hogy amennyiben vendégük érkeznék, tüstént jelentsek be azt a belvárosi rendőrkapitányságon, hogy az illetőket orvosi vizsgálat és megfigyelés alá vehessék.

* **Gyászjelentés.** A B. F. R. A. Alant-írottak mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejtethetlen jó anyánk, nagyanyánk, jó testvér és rokonunk: néhai özvegy Károlyi Sándorné szül. Bozók Julianna, életének 74-ik, özvegyiségének 33-ik évében, szeptember hó 15-én, este 6 órakor, hosszas szenvedés után történt csendes elhunytát. Drága halottunk porrézeit folyó szeptember hó 17-én, délután 3 órakor fogjuk a Vecsey-Bruckner-telep Bruckner-utca 9-ik számú házuknál tartott rövid ima után, a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Végtisztességtételére rokonainkat s a bánatunkban osztozókat ezennel meghívjuk. Debrecen, 1911. szeptember hó 15. Béke hamvaira! Gyermekei: Károlyi László és fia Imre, Károlyi Sándor és neje Karay Eszter és gyermekei. Kőrössi Jánosné szül. Károlyi Julianna, Katalin férj. Kardos András, Dezső, Sándor, Erzsébet, Margit, Ilona, Gizella, Mária és Gábor gyermekei. Elhalt fiának gyermekei: János, Mária és Ferenc. Egyetlen testvére: Zsuzsanna férj. Fényi Gábor és gyermekei. Elhalt testvérének gyermeke: Sándor nejjével és gyermekével. Nász: id. Karay János és neje született Boldizsár Eszter. Nagyénje: özv. Zong Ferencné szül. Bayk Julianna. Számos és távoli rokon nevében is. A temetést a „Bizalom“ tem. intézete rendezi.

* **A vasutasok gözfavágója** ez idei működését e hó 18-ikán kezdi meg. A már türethetlenné vált drágaságon csak a fogyasztók összetartása, tömörülése segíthet. Megmutatják ezt a vasutasok, kik az összetartásban rejlő erőt felhasználva, a megelhetés olcsóbbá tételére törekszenek. A munka nagymérvű drágulásával a legközönségesebb, de elsőrendű szükségletet képező tűzifaáprítás is az ezelőttinek több mint kétszeresére emelkedett. Ezen az állapoton akar segíteni a vasutasok által, saját céljaikra, részvenytársasági alapon létesített gözfavágó, mely a tűzifát félölenként 4 felé felfűrészelve és hasogatva, 5 koronáért házhoz szállítja és a kijelölt helyre berakítja, miáltal esetenként mintegy 3 korona megtakarítást biztosít a megrendelőknek.

* **Bajnoki football mérkőzés.** A múlt vasárnapon a Nagyvárad Sport Egylet ellen szenzációs győzelmet arató Debreceni Tornaegyesület ma délután 4 órakor, a nagy-erdei sporttéren a helybeli Munkás Testedző Egyesülettel játszik Középmagyarország bajnokságáért. Hisszük, hogy a D. T. E. kiváló csapata ellen sikeresebben állja meg helyét, mint a Nagyvárad Sport Egylet. A mérkőzést Geró (N. S. C.) vezeti, a ki tavaly a sátor-aljajhelyiek elleni match bírása volt. — A D. T. E. II. ma Nyiregyházára rándul át a az ottani Athletikai Clubbal mér össze erejét. A kereskedelmi alkalmazottak football csapata ma Nagyváradban játszik.

* **A vidéki malomipar sorsa.** A fővárosi sajtó újabban nagyon élénken foglalkozik a vidéki malomipar sorsával. Ezen közlemények elénk világítják meg a fővárosi malomérdekltség törekvéseit és a vidéki malomiparjelleni támadások indító rugóit. Újabban a Budapesti Hírlap közgazdasági rovatában foglalkozik a fővárosi és vidéki malomipar kérdéséről és érdekesen mutat rá arra, hogy milyen fontos közgazdasági érték a vidéki malomipar független fennállása és fejlődése. Az István gőzmalom 28-iki rendkívüli közgyűlése nagyon hevesnek ígérkezik. Az az érdek csoport, mely az István malmot a fővárosi malomérdekltségnek akarja kiszolgáltatni, semmi képen sem tud megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy a részvényesek nagy többsége ezt a törekvést a vidék két legvirágzóbb malom vállalatának egyesítése által meg fogja hiúsítani és egyszer és mindenkorra lehetetlenné teszi a vidéki malmok független és önálló fejlődése ellen intézett hasonló támadásokat. Azonban nemcsak közvetlenül érdekeltekre, a részvényesekre, hanem a gazdaságközönségre sem közömbös ez a gazdasági harc. Egy virágzó vidéki malomipar kéts g-telenül a buza árak egészséges képződését segíti elő és megakadályozza azt, hogy a gazdaságközönség a fővárosi malmok kénye-kedvének legyen kiszolgáltatva.

* **Vasúti szerencsétlenség Hajduszoboszlón.** Hajduszoboszlóról jelentik, hogy ott tegnap a vasúti állomáson véres szerencsétlenség történt. Tolatás közben Szilágyi Gábor kocsielő a saját vigyázatlansága folytán az útközök közzé került és súlyos zúzódásokat szenvedett. Az eszméletlen állapotban levő embert beszállították a kórházba. Sérülései oly súlyosak, hogy végzetes következményektől lehet tartani. Az esetről jelentést tettek a kir. ügyészségnek is, egyben pedig megindították a vizsgálatot.

* **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen jó férj, apa, nagypapa, testvér, sógor és jó rokonnak: Budai Antal nyug. máv. mozdonyvezetőnek folyó hó 15-én, délután fél 5 órakor, életének 52, boldog házasságának 28-ik évében, hosszas, de különösen 9 heti súlyos szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt esendes elhunytát. Kedves halottunkat folyó hó 17-ikén, d. u. 5 órakor fogjuk, a róm. kath. egyház szertartása szerint, a Teleki-utca 3. számú háznál tartandó gyászszertartás után, a Szent-Anna-utcai sírkertben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent misé-áldozat folyó hó 18-án, reggeli fél 9 órakor fog a Mindenhatónak bemutatni. Végtisztes-ségtételére rokonainkat és jóismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1911. évi szeptember hó 16-án. Az örök világosság fényeskedjék neki! Bánatos neje: özv. Budai Antalné szül. Bóm Anna. Gyermekei: Irma férjével, Balogh Imrével és gyermekei: Károly, Matild, Anna. Testvérei: Krausz Magdolna férjével, Cigój Lipóttal és gyermekeivel, Krausz Anna férjével, Klapper Adóffal és gyermekeivel, Krausz Nándor. Valamint számos rokon nevében is. A temetést Gebauer Károly temetkezési intézete rendezi.

* **Tegnap halottak.** Az állami anyakönyvi hivatalhoz a tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Bauch János r. kath. 78 éves, Tóth Gábor baptista 6 napos, Gyuricza József r. kath. 7 hónapos, özv. Kovács Istvánné ref. 73 éves, Budai Antal r. kath. 50 éves, özv. Károlyi Sándorné ref. 74 éves, Tornyai Sámuelné ref. 21 éves, László László r. kath. 5 hónapos, Soltész István g. kath. 10 hónapos.

* **Hirneves Ita és Borsalino,** valamint Pichler kalap különlegességek Frank testvéreknél.

* **A Hángária kávéház** tőzsomszéd-ságában van Bottó Kornél elősmert jóminőségű rövidáru üzlete. Előzékeny kiszolgálás mellett és a legolcsóbban beszerezhető mindenféle női és férfi pipere cikkek, ruha díszek szabó kellékek és nevezetessé vált elsőrendű rozsdá mentes Kornél patent-kapocs, tucatja 6 fillér. Kérem a cégre ügyelni.

* **Divat szalon** legújabb száma 50 fillér, az Elite nagy őszi száma 2 K Antalffy Józsefnél.

* **Köszönnyilvánítás.** Mindazon kedves barátaim, jó ismerőseim és mindazok, kik boldog emléktől kedves nóm temetésén megjelentek s így fájdalommban osztozkodtak, szíves részvételükkel illetően való kifejezésükért fogadják ez uton is hálás köszönetemet. Kirvai László.

* **Allandó kiállítás** művészi fényképekből Némethi műtermenek Piac-utcai kapubejárójában.

* **Kiss Béla** zenekarával Miskolcra hozzaérkezett s hétfőn este a Hungáriában fognak játszani.

* **263 legújabb kuplé szöveg** egy kötetben, 2 koronás alkalmi áron kapható Aczél antiquáriumban.

* **Világhírű Habig kalapok egyedüli raktára** Aszmann Ferencnél, Piac-utca 27.

* **Nem beszélnek egyébről** most a hölgyek, mint az Alföldi palota alatt ujonnan megnyitott Rózsa-féle divatruházról. A kirakatok előtt állandóan csoportokban gyönyörködnek az őszi divatujdonságokban. Őszi Himalaja ragl nok, sapka és kalap különlegességek, női model kalapok naponta változnak. Ha olcsón és szépen, jót akar vásárolni, feltétlenül Rózsa Lajoshoz menjen, Alföldi palotába, a Bikával szemben.

* **Legjobb villamos berendezéseket** készít Földvári L. Telefon 168. Tanulók felvétetnek.

* **Női kész fehérneműek** kaphatók Szabó Lajos fiai vászon üzletében.

* **Simfonikus női zenekar a Magyar Király kávéházban.** Bercsényi Ferike budapesti hegedűművészno vezetése alatt álló simfonikus női zenekar még egy pár nap hangversenyez a Magyar Király kávéházban.

* **Dr. Geréb jogi szemináriuma** Kolozsvár, Farkas-utca 5. szám (a régi színház mellett). Kiváló sikerrel készít elő jog- és államtudományi szigorlatokra, alap- és államvizsgákra, ügyvédi és bírói vizsgára, igen jutányos díjazásért, három hónap alatt doctorátushoz juttat. A Székely-féle javaslat küszöbén vegye mindenki igénybe az intézet segítségét. Tájékoztatót bérmentve.

* **Kemény és puha kalap-ujdonságok** 4 K-tól 12 K-ig **Lengyel Samunál.**

* **Könyvek, folyóiratok** bekötése, üzleti-könyvek és díszmunkák legszolidabb kivitelben Antalffy Ferenc könyvkötészetében készíttetnek. Ugyanott tanuló felvétetik.

* **Kölsönök** ház és földvételhez, építkezésekhez a legelőnyösebb visszafizetések mellett. Kereskedők és Iparosok Hitelszövetkezete, Csapó-u. 1.

* **Kalapok** 3 koronától 16 koronáig, nyakkendő 1 koronától 5-ig Aszmann Ferencnél, Piac-utca 27.

* **Nóth Antal** hegedű és cimbalom tanírnak a cimbalomjáték és tanítás kézikönyvétől szolgáló zeneiskolai prospektusa, tájékoztatója díjtalanul kapható Schmiéd S. hangszerüzletben.

* **Körzők,** rajztáblák mese olcsón! Tan-könyvek fél áron Harmathynál, Fűvészkert.

* **Imaszékek bérbeadása.** A debreceni izr. hitközség Deák Ferenc és Kápolnás utcai templomainak imaszékei f. hó 14. és 15-én a tavalyi bérlőknek, azontul szabadon fognak bérbeadni. Bérbeadás helye: József kir. herceg-u. 26., ideje: délelőtt 10—12, délután 3—5-ig.

* **Ha jó cipőt akar,** forduljon bizalommal a Hazai cipő-raktárhoz, ahol a saját készítésű cipő a legjobban és legolcsóbban szerezhető be. Csapó-u. 12. Ezelőtt a főposta mellett.

* **Bozóky.** Két év kelet Ázsiában, kapható Harmathynál, Fűvészkert 14.

* **Partiárak az összes divatcikkek-ből** állandóannagy választékban Györfi testvéreknél, Piac-u. 30.

* **Épületek** díszes és egyszerű üvegezése legolcsóbban; valamint izléses képkerekek készítése gyedül Blattner Gyulánál Debrecen, Piac-utca 69. (Telefon 468)

* **Ünnepi imakönyvek,** Machsorok és újévi képeslapok az izr. ünnepekre nagy választékban kaphatók Aczél antiquáriumban.

* **Naponként délben** friss, meleg uzsonna-sütemény kapható Marx Jánosnál, Csapó-utca 18.

* **Tankönyvek.** Az összes helybeli tantételek részére az 1911—12. tanévre hivatalosan elfogadott tankönyvek, papír és írások legelőnyösebben beszerezhetők Csáthy Ferencnél, Debrecen legrégebbi könyv-, papír és zeneműkereskedésében. Piac utca 8. szám. Telefon: 296. szám.

* **Fényes Mór cég** jelenti tisztelettel, hogy az őszi, téli angol kelmék megérkeztek.

* **Bérmálási imakönyvek** római katolikusok számára a legközelebb megtartandó bérmálás alkalmából óriási választékban kaphatók Hegedűs és Sándor könyv- és papirkereskedésében, Debrecenben, Kossuth-utca 11.

* **Védekezzünk a kolera ellen,** igyunk 125. méter mélységből eredő baktérium mentes Kristály Anna vizet! Kis üveg 4., literes 8 fillér házhoz szállítva, Telep Erzsébet-ut 27. Telefon szám 820.

* **Harisnyák,** keztük legdivatosabbak Szabó Lajos fiai cégnél.

* **Varró és szabászati iskola.** Tisztelettel értesitem az érdeklődő hölgyközönséget, hogy varró és szabászati iskolámat október hó 1-én megnyitom. Tanítványokat a mai naptól elfogadok. Schwartz Netti, József kir. herceg-utca 8. szám.

* **Katz Róza** angol és francia női ruha divat terme, Piac-u. 56. Uri lányokat szabni és varrni tanítok.

* **Bérmakönyvek** róm. katolikus válsuak részére, legnagyobb választékban Antalffy Józsefnél.

Női és leány

kalap üzletemet

Piac-utca 56 szám alá

helyeztem át.

A legdivatosabb modellek az őszi időnyre már megérkeztek. Nagy választék.

Jungrelsz Mari Utóda.

Reichmann

Royal szállodával szemben.

Arany éremmel kitüntetve.

harisnya különlegességeit tekintse meg!

Női flór harisnya 90 fillértől, egész selyem különlegességek, gyermek patent és flór harisnyákban nagyválaszték.

Arany éremmel kitüntetve.

Piac-u. 85.

1607

Arany éremmel kitüntetve.

A hajduböszörményi rablógyilkosság. Felakasztották a gazdájukat.

Tegnap reggel 9 órakor kezdte meg a kir. törvényszék esküdtbírósa Török Gábor és Kocsis Margit hajduböszörményi lakosok bűnyének tárgyalását, kik gyilkosság és rablás büntetével vannak vádolva.

A vád szerint vádlottak Zolnai András hajduböszörményi, magánosan lakó, 65 éves gazdálkodót, f. évi április 6-án, a saját pincéjében meggyilkolták s azután tettök palástolására, a pince vakablakába erősített falapátra zsineggel felakasztották és 800 K készpénzét elrabolták. Nagyszámú érdeklődő közönség jelenlétében nyitotta meg a tárgyalást Tóth Aurél törvényszéki elnök.

A vádat Gáthy Bálint kir. ügyész képviselte. Kocsis Margit védője dr. Miklósi Sándor ügyvédjelölt.

A vádlottak kihallgatása.

Az esküdtzék megalakulása után Török Gábor vádlott kihallgatása kezdődött. Elmondja vádlott, hogy 1884-ben született, ref. vallású, nőtlen; Kati István hajduböszörményi lakosnál, — ki a meggyilkolt Zolnai Andrásnak veje — mint kocsis 1911. január 1 óta van szolgálatban s többször megfordult Zolnai András udvarán, de házában csak egy alkalommal volt disznó torban; tudta, hogy pénze van az öreg gazdának, tagadja, hogy a gyilkosságban része volna.

Ezután Kocsis Margit vádlott kihallgatása következett.

15 éves, cselédleány, ki szintén Kati Istvánnál volt szolgálatban a gyilkosság elkövetésekor. Előadja, hogy ő szokta az élelmet elvinni Zolnai András részére gazdájától s hogy f. évi április 7-én, a gyilkosság napját követő reggelen nem találván a lakásában Zolnai Andrást, keresésére indult az udvarra, míg végre a pincében találta felakasztva. Tagadja, hogy a gyilkosságban részes volna, vagy, hogy az tudtával történt. Török Gáborral jó viszonyban volt, de ritkán beszéltek egymással.

Meghalsz, ha szólsz!

A tanuvalloások közül nagy fontosságot Sütő Imre 16 éves szolgálégy valloása, ki Török Gáborral együtt szolgálta Kati Istvánnál. Valloása határozott s egyáltalában nem ingadozó, mindenekben meg egyezik a rendőrség és vizsgálóbíró előtt tett valloásával. Előadja, hogy április 6-án, este 7 óra után Török Gábor és Kocsis Margit Zolnai A. házához mentek, őt kint hagyták az utcán azon megbizással, hogy őrködjék, míg ők bemennek az öreghez, kívül beszél-nivalójuk van s jelt adjon, ha idegen közeledne; egy óra hosszáig kellett várnia, míg Török és Kocsis Margit visszajöttek s akkor Török azzal fenyegette, hogy ha a dolgról szól valakinek, agyonüti. Másnap 3 darab 100 koronást látott Töröknek.

Tanut szembesítik a vádlottakkal, szemükbe is megismétli valloását, azonban vádlottak továbbra is tagadnak.

T. Nagy Gáborné, Nagy Márton, G. Nagy Gábor és Szabó Imre tanuk kihallgatása után a tárgyalást az elnök holnap d. e. 9 óra halasztotta; ekkor lesz a szakértő orvosok meghallgatása is. Ítélet valószínűleg csak hétfőn várható.

Táviratok.

A kiewi merénylet.

Kiew, szeptember 16.

Az éj folyamán Stolypin állapotában rosszabbodás nem állott be. A beteg alvásának lehetővé tétele végett morfiumbefecskendezést alkalmaztak. A nap folyamán a kórházat magasrangú személyiségek látogatják, akik Stolypin állapota iránt érdeklődnek és részvétüket fejezik ki. A városban a legkülönbözőbb hírek voltak forgalomban. Azt beszélék, hogy a merénylő a politikai rendőrség

ágense, aki főlebbvalóinak bizalmát ügyesen meg tudta nyerni.

Ma a cár meglátogatta miniszterelnökét, aki eszméletlenül feküdt ágyán. Stolypin az uralkodó láttára egy pillanatra visszanyerte az eszméletét, de csak ennyit tudott mondani: — A felséges cárért kész vagyok meghalni! ...

Kiew, szeptember 16.

Bagrovról a merénylőről bizonyosodott, hogy az orosz titkos rendőrségnek volt alkalmazottja. S a színházi előadásra is ilyen minőségben juthatott be. Az volt a feladata, hogy a cár életére vigyázzon. Senki sem sejtette, hogy azért alkalmaztatta magát, mert merényletet akart elkövetni.

Tifuszbajrány.

Nagyszalonta, szept. 16. A városban, a katonaság elvonulása után tifuszbajrány tört ki. A betegség elfojtására a hatóság megtette a szükséges intézkedéseket.

Képviselőház ülése.

Budapest, szept. 16. Ráth Endre dr. (Kossuth-párti) az állami díjnokok szomorú sorsát tette szóvá, mire az ülés véget ért.

Csarnok.

A titok.

Folytatás.

Semmi sem természetesebb, mint az, hogy a jegyző ur most már Kertelynek hódolt teljes tisztelettel s mikor hazament legelsőnek levelet írt Iharosinak. Egyelőre szóval sem említette milyen kétségtelen bizonyítékokat tárt fel előtte Kertely Árpád. Egszerűen azt írta meg, hogy nem akarja a kastélyt elhagyni.

Ugy gondolkozott a jegyző ur, hogy erre majd Iharosi eljön s akkor szóval mondja el neki milyen okmányokat látott s ajánlani fogja a visszavonulást, még pedig a legnagyobb csendben, nehogy Kertely, mint ahogy módjában van, megtorlással éljen.

XX.

A fővárosban Kertely Kálmán házában ezalatt olyan meglepő, előttük is hihetetlennek tetsző dolgok történt, amelynek végre is nagyon megörültek.

Amióta Kertely Kálmán öccsének megszerezte a kishorti gazdaság intézőségét, már érte a kedves öröm. Mikor öccse, Árpád, fiatal feleségével felrándult hozzá és felmutatta a nagymama naplóját. Akkor kétségtelenül meggyőződött, milyen méltatlanság érte szép kis sógornőjét Elizt, gyámajja Iharosi részéről. Még ő ment el Kertely Árpáddal, hogy az árvaszéknél utánna nézzenek a dolognak és mégnagyobb örömeire teljes sikerrel jártak, mert az Eliz igazának bizonyítása nem volt nehéz s megkapták a végrendelet hiteles másolatát is.

Azóta néhány hét telt el és csak levélből értesültek arról a jelenetről, amely a fiatal Kertely és Iharosi közt lefolyt. Eppen arra készülődtek, hogy lemennek a kishorti gazdaságba s meglátogatják, a boldog, milliomos párt, mikor Kertely Kálmáné levelet kapott. A csudálkozástól és bámulattól nem tudtak hová lenni. Így szólott a levél:

Kedves hugom!

Imnár harmadik éve, hogy te azt hiszed, nem élek. Meg is sirattál, jól tudom, drága kedves gyermekemmel, az én édes, aranyos Elizemmel együtt.

Pedig, édes hugom, én élek s ugyancsak jó egészségnek örvendek.

Most már nem kétkedhetsz, hiszen az írásomat jól ismered, nem is változott, vagy alig valamit. Amerika New-York városából írom neked e sorokat, ahol eddig élttem. Írom pedig azért, hogy előkészítsek a viszontlátásra s hogy meg ne lepődj, ha betoppanok hozzáatok.

Tudom már most is, de akkor még inkább meglesztek lepve. Majd személyesen elmodom, hogyan került halottnak hitt bá-

tyád, szerető gyermekem, édes Elizem édes apja e világvárosba. Addig is titeket és drága Elizememet ezerszer csókollak. A viszontlátás pár nap múlva, a szerető

bátyád.

(Folyt köv.)

Figyelmeztetés!

Mivel legutóbb mindenféle silány utánzatai lettek a jósága által híressé és közkedvelté vált

„Riz Abadie“ (Riz Doré)

cigaretta hüvelynek és papirosnak, forgalomba hozva kérjük i. t. vevőinket, hogy ne hagyják magukat teríteni egészségük rovására, és kérjenek határozottan csakis valódi „ABADIE“ hüvelyt és papirost. A különböző utánzatok a hasonlóan hangzó nevével csakis az i. t. vevők megtévesztésére szolgálnak s azok ellen az összes törvényes lépéseket megfogjuk tenni.

Sosiete des Papiers „Abadie“

Egyedüli nagybani gyári raktár Debrecen részére Binóth Vilmos és Armán cégél Simonffy-utca 2, (Városi Bérház) 1857

Elsőrendű cserhasáb tüzfát

szállít

Fischer és Wollner cég

Apátkeresztur állomás.

Száz mázsánként 126 koronáért, 20 korona előzetes beküldése ellen utánvétellel. 1853

A vasuti fuvar Debrecenig 35—36 koronába kerül.

Megrendelések a cég Bihar-diószegi irodájába küldendők.

Eladó

1856

A debreceni helyi vasutnál egy nyolcz lóerős benzin motor.

Eladó házhelyek.

A hadházi sorompónál

jobbra a belsőség határán van a B. Nagy János-féle Ujosztású föld, mely 150 kvadrátos darabokban kedvező fizetési feltételek mellett 1734

házhelyeknek eladó.

Értekezhetni lehet

Nagy Sándor megbizottal Csapó-utca 95 szám alatt

és minden vasárnap délután 3 órától 6 óráig a helyszínen.

Eladó házhelyek.

Eladó

a piac és vasúthoz közel levő Vörösmarthy-utca-ban egy új modern

ház,

három rendbeli lakással, fürdőszoba villanyvilágítással.

Értekezni Vörösmarthy-utca 6. sz.

S Z M É S Z N T Ü Z I F A

kapható nagyban és kiskisben

SZÜGYI SÁNDORNÁL

Bánffy-utca 6 szám. „Hungária” ma-
lom mellett. 87

16225. sz. 1911.

Temesvári vásárhirdetés.

Az idei Temesvári országos vásár folyó évi szeptember hó 28-ától bezárólag október hó 2-áig fog megtartatni. Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra szeptember hó 28-ától, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve van megengedve.

Temesvárott, 1911. augusztus 23-án.

1886 A városi főkapitányságtól:

Beé Ferenc, főkapitány.

Uri lakás

1911. november 1-től

bérbe adó.

7 szoba, nagy ebédlő, parket, tapet, légszusz csillárokkal, kitűnő viz és vízvezeték, fürdőszoba, mosókonyha, és minden kényelmi beosztás. 1809 Értekezhetni

Kardos László üzletében.

Nagy Lajos hirdetési irodájából Csapó-u. 13.

Eladó egy csinos új ház

a Vilmos huszár laktanyával srégen szemben, Székely-utca 5 szám alatt, a Csapó-utcai villanyoson lehet kimenni a Vilmos huszár laktanyáig, a bikától 5 krajoár!

Nagyon szép új ház, szemben a farkattárral, a Székely utcában jobb kézfélől a legelső ház. Magas, modern épület, elsőrendű cseréteglából építve. Magában foglal két lakást, mindegyik egy szoba, konyha spájz, fűskamara, jóvizű szivattyus kut. Nagy udvar. Tulajdonosai Erdei János és Erdei István urak. 1652

Minden elfogadható árért eladó!
Nagyon érdemes a megtekintésre!

Házhelyeknek

eladó

300—300 négyszögölenként a Vilmos huszár laktanyával szemben, a sámsoni útfélen, a hadházi vonat sorompójánál kezdődő Katz-féle telek 1741

kedvező fizetési feltételek mellett.

Értekezhetni

Anéptakarékpénztár Szövetkezetnél

Debrecen, Piac-utca 75 sz.

Meghívó.

AZ ALFÖLDI HORDÓGYÁR Részvénytársaság

1911. évi szeptember hó 28-ik napján csütörtök d. e. 12 órakor a Debreceni Hitelbank Részvénytársaság helyiségében tartandó

I. RENDES KÖZGYÜLÉSÉRE.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés az 1910—911-i üzleti évről.
2. Felügyelő-bizottság jelentése.
3. Zárszámadás és mérleg megállapítása.
4. Határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában.
5. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény tárgyában.
6. Igazgatóság javaslata az alaptőke felemelése és ezzel kapcsolatban az alapszabályok 4 és 5 §-ának módosítása iránt.
7. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági működési díjak megállapítása.
8. Egy elhalt és 2 kisorsolt igazgatósági tag helyének betöltése három évre.
9. Felügyelő-bizottság választása 3 évre.
10. Indítványok.

Az igazgatóság.

Figyelmeztetés. Szavazati joggal csak azon részvényes bír, kinek részvényei a részvények letételére megállapított zárhatáridő előtt legalább 60 nappal irattak át az ő nevére és aki részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt 5 nappal a közgyűlés megtartására kitűzött határidő előtt a társaság pénztáránál, vagy a Debreceni Hitelbanknál leteszi.

Indítványok csak akkor tárgyalhatók a rendes közgyűlésen, ha azok legkésőbb a számadási év végéig az igazgatósághoz írásban beadattak.

Nagy Lajos hirdetési irodájából Csapó-u. 13.

Most volna itt
egy olcsó
szőlő

a Sámsoni kertben!

De nagyon olcsó ám!
Ki akar szőlőt venni?

Eladó a sámsoni vénkertben 1200 négyszögöl, tehát egy magyar hold kitűnően gondozott termő szőlő és gyümölcsös. 12

Az ára mindössze 900 forint!

Tulajdonosa Révész János ur és neje, laknak Mezena-u. 20. sz.

Nagy Lajos hirdetési irodájából
Csapó-u. 13. sz.

ELADÓ
egy sarok ház
a Csapó-utcában!

68 szám alatt!
20 ezer frtra van feladva!

Kedvező fizetési feltételek!

Ezen ház a Retezár-féle ház, melynek a Csapó-utca szabályozásával óriási értéke lesz. Hiszen most is két utca sarkát képezi. Nem fog vele rossz vételt csinálni aki megveszi!

Magában foglal e ház a hentes üzlet helyiségen kívül egy szobát, műhelyhelyiséget, téglából épült zárt fűstőlőt és egy igen nagy pincét. Van továbbá két rendbeli 2 szobás lakosztály, mellékkeliségekkel, mindenik lakáshoz fűskamara, külön pince, istálló, 20 méteres nyitott szin, szivattyus kut és letéglázott udvar. 1663

Szőlős gazdák és borkereskedők figyelmébe!

150 drb 500 litertől 850 literig jó erős új boroshordós és kisebb hordókból is nagy választék. Ugyanott hordóhoz való gyékény kapható és jó munkás kádáregedek felvétnenek. 1830

Báró Györffy Miklós

Első Debreceni hordógyárában
Nap-utca 4 sz. alatt.

Debreceni Kézizálog Kölcsönintézet
részv.-társ.

Debrecen, Arany János-u. 9.

(Alapított 1878).

Kölcsönöket nyújt, ékszerekre, — arany- és ezüsttárgyakra és egyéb ipari készítményekre.

Raktárakban iparosok és kereskedőktől árukat beraktároz és azokra előnyös kölcsönöket nyújt. 1609

Értesítés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

butor üzletemet

az utcai helyiségből ugyanazon háznak hol eddig is volt Piac-utca 44. sz. Dr. Ufussy ház udvari helyiségébe helyeztem be, hol is óriási választékot tartok mindenféle stílusú asztalos és kárpitos butorokból. Teljes mennyvasszonyi kelengyék azonnal készen. Tisztességes és pontos kiszolgálás. 1753

Varga József butorkereskedő, asztalos, kárpitos és díszítő műhely
Debrecen, Piac 44.
az udvarban. Telefon 377.

Nagy Lajos hirdetési Irodájából
Csapó-u. 13.

Eladó a Vigkedvü Mihály-
utca 48. számú

ház! Óriási nagy telek!
Nagyon alkalmas vol-
na építkezésre!

Kedvező fizetési feltételek!

Van az udvarban, egy régebbi épület
a következő lakásokkal:

Van két rendbeli egy szoba, konyhás
lakás, egy rendbeli egy szoba, konyha és
spájz, nagy kamara helyiség. Minden la-
káshoz fűskamara, szivattyus kut, sertésöl
és baromfi udvar. Van továbbá egy nagy
betonozott műhelyhelyiség, az egész udvar
lecsatornázva. Szép rendezett udvar, szálló
és gyümölcsfákkal. Cserepes épület. 1662

Jó vétel lenne ám még ez is!
Építőmester urak! Ne sajnálják a
fáradtságot, érdeklődjenek e ház
után!

Uj üzlet Dégenfeld-tér 1.

Senki se mulassza el megnézni
az újonnan megnyílt

Parti áruházat

Mese szép gyermek ruhák, se-
lyem, szövet, bársony és csipke blou-
sok, cipők, kendők, csipkék, szövetek
kartonok majdnem félárban.

Alkalmi vételekből kifolyólag min-
den héten friss áruk érkeznek.

Uj üzlet Dégenfeld-tér 1.

Nagy Lajos hirdetési Irodájából
Csapó utca 13.

**Eladó
sarak ház**

a Hatvan-utcai részen
három utcának a
sarka!

Van egy nagy istálló
is az udvarban!

Építkezésre igen al-
kalmas volna!

Ezen ház Csokonai-
utca 21 szám alatt van, a
Csokonai-, Zsák- és Mátá-utcák sarkán.
Tulajdonosa Gozovics István ur és neje,
akik Eötvös-utca 98 szám alatt laknak.

Van egy régebbi épület is, ebben van
egy szoba, konyha és spájz.

Van továbbá 12 darab lóra istálló, 3
fűskamara és szivattyus kut. 48

**E háznak szép nagy
utcai frontja van!**

Vigyázz. Kékre festett kirakat. Vigyázz.

**A
Szűcs Béla nődivat üzletét
megvettem**

az árak meglepően olcsók.

120 cz őszi kosztüm kelme mtr.	—38 kr.
Lüszterek minden szín	—12 kr.
Női posztók, szép minták	—14 kr.
Flanel barhetek, mtr. csak	—17 kr.
Selyem zsinór bojtok drbja	—75 kr.
Schál kendők drbja	155 kr.

Szövetek nagyválasztékban,

1 pár női bőrkesztyű —90 kr.
Selymek, diszek, kretonok, kendők, szal-
lagok, csipkék, vásznak, mind igen olcsón.

Maradékok negyed áron.

Ij. Molnár Lukács

Kossuth és Bathány-u. sarok színházzal szemben.

28 kr. széles selyem szallag és 1-30 kr.
fekete gloth szoknya ismét van. 1848

**Pénzkölcsönszerző
iroda.**

Ki olcsó kamatu pénzkölcsön-
höz akar jutni, vagy már fentálló
nehéz kamatu kölcsönét át akarja
olcsó kamatu és könnyen visszafizethető
kölcsönre változtatni, forduljon teljes bi-
zalommal

Porcsin Ambrus

általános ügynökségi cím
alatt vezetett irodámhoz

Csapó-utca 45. szám alá.

Háztulajdonosok, földbirtokosok beke-
belezett terheit igen előnyösen konvertálta-
tom. Az ingatlanaira 4—4½ százalékos,
10 évtől kezdődőleg egész 50 évig terjedő
törlesztéses kölcsönt, a város hármely ré-
szén a közeli kerteken és vidéki községek-
ben eső kisebb házakra és az ingatlan becs-
értékének 70—75 százalékáig egy fillér elő-
legezés nélkül folyósítatok. 1851

Levélbeni megkeresésekre a szükséges
postabélyeg beküldése mellett bővebb fel-
világosítás teljesen díjtalan nyújt az iroda.

Kartelen kívül.

Mező Ármin építetta deszka és
cserépkereskedés.

Wesselényi-tér 6 szám alatt (Berta-gözmű-
állomás) **Kolarit elszige-
telő lemez** kizárólagos egy d-
árusítása. 1627

Kartelen kívül olcsó árak mindenkinek saját
érdeke, hogy szükségletét ná-
lam szerezzé be.

Telefon sz. 49. Telefon sz. 49.

Szántó László Debrecen

A Salgótarjáni Köszénbánya Részvény-
társulat Hajdu- és Szabolcsmegye kép-
viselője

Ajánlja: a Salgótarján, Petrozsény, Pál-
falva és Farkasvölgyi bányák, dara-
bos, kocka, durva akna és aprószén
termékeit, oséplési, szobathúzósi,
és igari oóleokra. 1635

HALÁL

esetek alkalmával

minden családnak hasznára válik

ha bevásárlása előtt 1792

költségvetést szerez

Bizalom

temetkezési intézetnél Bistemplombazár
hol szemfedők, halotti kellékek és

SIRKOSZORUK

gyárilag készülnek és

gyári áron árusítatnak.

**Eladó
ingatlanok !!**

Kovács Mihály és neje tulajdonát ké-
pező H.-Sámsón községhez tartozó Fábán
névről ismert szőlőskert mellett eső 41
kat hold tagbirtoka gazdasági épületekkel,
a birtok fekvése egész sima aljas barna,
buzatermő homok föld, a birtok egy tagban
fekszik. **Ára holdanként 850 kor.**
A birtok több részben is eladó. 1850

Biharmegyében, Nagyrábep községben
özv. Román Edéné urnő tulajdonát képező
házastelek, ezen házastelek fekszik Kossuth-
utca 409 sz. a., a telek 400 négyszögölnél
is nagyobb, a község közepén, van rajta egy
fűszer üzlethelyiség, több rendbeli lakosz-
tályal, az udvaron több rendbeli melléképüle-
tekkel együtt, azért, mert a tulajdonosának
az örökösöket ki kell belőle fizetni

Ára 6500 korona.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Porcsin Ambrus általános
irodája, **Csapó-utca 45. sz. alatt.**

**Cserépvásárlók
figyelmébe!**

A tatabi „Gróf Eszterházy“-délé gőz-
tégla és cserépgyár utólérhetetlen minő-
ségű fedő és kupás cserép gyártmánya ki-
válósgáról egy próba rendelmény meg-
győző bennünket.

Sulya lapméterenkint csak 30 kiló.
Bármely cseréppel szemben lapméterenkint
21 fillér ármegtakarítás.

Lapméterenkint 15 darab
cserép légmentesen fed.

Más cseréppel szemben nagy ármegtaka-
ritás. Könnyű, mutatós, szép és tartós.

Megrendelhető:

Debreceni Agrárbank Szövetkezetnél

(Piacz-u. 79 sz.) 1738

hol az építkezéshez szükséges kölcsön hé-
nyeim visszafizetésre a legrövidebb idő
alatt rendelkezésre áll.

Minden szó egyszeri beiktatása petit betűből 5 fillér. Vastagabb betűből 10 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Leveleiben tudakozásokra legyen adnak legvilágosítást, csak a válasza szabadság utáni békét kell mellékelni. Tudakozóknak a hirdetés számát a kiadóhivataltól mindig közzé kell tenni.

Apró hirdetések díja előre fizetendő. Vidékről apró hirdetések díja levéljegyekben is beküldhető.

Bérma-ajándékok

órák, ékszerek és ezüst neműekben legolcsóbban kaphatók 1831

Shiffman Mór

órás és ékszerész néli Hunyadi-u. 14.

Egy

ügyes bolti leány felvétetik Balla Mihály üzletében Csapó-u. 6. 1248

Közműves

tanulók felvételnek. Jelentkezni lehet építési irodában Szentanna-utca 51. 1244

Kerégyártó

segéd felvétetik Simonfi utca 45. 1242

Feliróné

idősebb leány felvétetik „Dréher” sörözősarnokban Piac-u. 45. 1273

Tisztességes

mindenes főzőnő, ki szépen vikszo, egy pár emberhez magas fizetéssel azonnal felvétetik. Cim a kiadóban. 1275

Jóirásu

fiatalember kereskedelmi irodába gyakornokul felvétetik. Cim a kiadóban. 1276

Egy

dagasztónő állandó munkára felvétetik. Ajtó-u. 26. 1277

Fűtő

felvétetik a cukorkagyárban, ugyanott munkásnők és fiúk is felvétetnek. 1279

Házmasternek

tisztességes házaspár azonnal felvétetik. Miklós-u. 21. 1281

Egy

tanonc fizetéssel felvétetik műlakatos és bronzműves műhelybe. Darabos-u. 50. 1283

Mosóné

felvétetik Bathány-u. 26. mosodába. 1286

Kereskedelmit

végzett jó irásu leány azonnal felvétetik Fodor Testvérekéknél, Kistemplombazár. 1289

Házmaster

azonnal felvétetik Arany János-utca 23. 1293

Egy

13-14 éves fiu küldöncnek felvétetik a kiadó hivatalba.

Ügyes

varró lányok felvétetnek Rosenfeld Testvérekhez. Simonfi-utca 1270

Eladás.

250-300

mm. csőtengeri eladó. A tengeri helyben is felvételhető, göré, sertésa és legelő kapható hozzá. — Ugyanott 50 holdról való tengeri csutka is eladó. Cim Széchenyi-u. 35. 354

Eladó

boros hordók Dávid Sándor Kut-u. 34. 174

Az
Acsádi-ut mellett levő Erdődy-féle ujosztásu tagbirtok és a nagycserei földek eladók. Értekezhetni Timár-utca 26. 1187

Hunyadi-

utca 16 szám, a kereszt-épületben egy teljesen új hálószoba berendezés jutányos áron eladó. 1179

Fűszerüzlet

berendezés olcsón eladó. Cim a kiadóban. 1177

Biztos megélhetés

Debrecen legrégibb és legjobb meneteli, modern gépekkel fészertelt gőzmosodája, mely havonként tisztán 500 koronát jövedelmez, elköltözés miatt előnyös feltételek mellett eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt a Debreceni Közvetítő bank részvénytársaság Piac-utca 32 szám alatt. 1175

Uj bérház

molybe kitünő meneteli fűszerüzlet van, közvetlen a főutca mellett, elköltözés miatt előnyös feltételek mellett eladó. Érdeklődők forduljanak a Debreceni Közvetítőbank részvénytársasághoz, Piac utca 32. 1176

5 rendbelli

lakással 576 koronát jövedelmező ház, jóvizű kut az udvarban, 6800 koronáért más vállalat miatt eladó, Homok-utca 51. 1157

Eladó

rumos hordók 100-150 literig, Rakovszki-u. 21. 1154

Kávémérés

és kifőzés eladó, Rákóczi-ut. 8 sz. Ugyanott 20 m. krumpli 6 koronájával eladó. 1142

Eladó

cseszege szálló. Katalin szállótelepen és Bathányi-u. 14. Telefon 192. 263

Szállóprések

saját gyártmányu, olcsón eladók, Vasöntőde és gépműhely telepemen, Hortobágy malom mellett, Fái Bertalan. 1132

Cipésznek

szijgyártónak való karos varrógép eladó, Iskola-u. 4. 1120

Szálló

eladó a Köntöskertben I-ső járás, 900 négyszögöl börtérrel. Értekezni lehet Csillag-utca 96 szám. 1107

Eladó

Józs, kir. h.-u. 59 sz. ház, ugyanott félfedelű hintó és apróbb gazdasági eszközök. 1086

Borosfordók

taposókádak, új és használt eladó Péterfia-u. 76. 1082

Olosón

eladók gázlusterék, fenyőfa asztal, John mosógép kerti garnitúrák, Posta-kert 12. 1046

Jómeneteli

téglagyár azonnal eladó. Borbély Lajos, Kaba. 962

Jómeneteli

szikvizgyár modernül, villanyerőre berendezve eladó. Méliusz-tér 7. 1212

Zöld

bőr divány, két fotel eladó Péterfia-u. 1. 1208

Eladó
olosó házhelyek épülettel vagy a nélkül Monostorpályi sorompónál. Értekezhetni Kandia-u. 7. 1198

Boldogkert

elsőjárás 300 négyszögöl házhely gyümölcsösselel jutányosan eladó. Teleki-u. 41. sz. 1202

Sámsoni

vénkertben két nyilas szálló jó termékkel eladó. Homok-utca 137. 1159

Emerik-telepen

a vaggongyár végén két új épület eladó, a számok 8-10. Értekezhetni Nagyrajna Jánosnál. 1140

Bitka alkalom

egy igen forgalmas helyen melynek nagy jövője van, egy vendéglővel rendelkező ház, melynek vendéglőn kívül 3 rendbeli lakosztály van sürgősen eladó. Cim a kiadóban. 1186

Két

cserépkályha igen jutányos áron eladó. József kir. h.-u. 31. 1205

Vargakert

K. Tóth utca 15. számú ház elköltözés véget eladó 1196

Nagyobb

mennyiségű vályog van eladó, értekezhetni a vágóhid háta megett Diószegi utcán. Polgári tanya. 1238

Kerékpár

alig használt eladó. Hatvan-utca 8. Festék király. 1226

Eladó

19 soros vetőgép, két kettős eke. Mester-u. 21. 1229

33 hold

föld a vedres dűllőben eladó. Mester-u. 21. 1228

Eladó

széna a városi körkemencc szomszédságában a vágó csorda földjén elhelyezett 3 kazal szénából tetszés szerint választva 1 kazal eladó. Értekezni délelőtt 11-ig Csapó-utca 18 sz. alatti mészárszékben. 1230

Apafi- utca

67 számu

sarok ház szép nagy telekkel kedvező fizetés mellett

eladó.

Értekezni lehet Hatvan utcai-kert Ujvárosi-ut 14. Ugyanott kis püld és fiókos stélázi eladó

Eladó

Tanító-u. 13. sz. ház 500. kvadrát, az udvarban jóvizű kut. 1217

Eladó

Hunyadi-utca 21 számú ház, tügyökök nem díjaztatnak. 1222

Egy

tennisz pálya hengerelő és kerítő háló eladó. Tócsakert, István-ut 45. 1214

Finom

gohér 400 liternyi must eladó a Hatvan-utcai-kertben, bővebb felvilágosítást Csapó 15. sz. a ház-mester ad. 1220

Eladó

80-160 cm. uj ki- és benyúló ablakok, Cserepes utca 17. 1218

Eladó

ház Simonfy-u. 34. Kedvező fizetés mellett. Értekezni Sas-utca 4, italmérés. 1216

Cegléd

utca 8 számu nagytelkü új ház eladó, értekezhetni ugyanott, egy magtár műhelynek kiadó. 1206

A létesítendő

egyetem közvetlen szomszédságában az Uj-kertben Jerikó-utca 48 sz. alatt levő cca 1200 négyszögölös szőlő épülettel együtt jutányosan eladó. A telek alkalmas parcellázásra a mennyiben 45 öl hosszfrontja van. Tájékozást nyerhetni az állami fémipari szakiskolában Széchenyi-utca végén. 1219

Fűszerüzlet

berendezés olcsón eladó. Cim a kiadóban. 1177

Eladó

egy jókarban lévő faszajtó és egy ló utáni könnyű kis szekér Homok-ut 64. 1240

Eladó

ház a Homokkertben, itt elől a Bujdosó-utca 12. sz. alatt. Van rajta 3 szoba, 3 konyha pince, jóvizű kut és szőlőskert. 1244

Szalongarnitúra

keveset használt, modern tükörrel jutányosan eladó. Cim a kiadóhivataltban. 1238

Galambok

fehér angol pávások és ázsia sirálykák vannak eladók Szapannos-utca 22. 1234

Padláshoz

léposfokú új léposók olcsón eladók. (Árpád-térnél) Patai 13. 1232

Eladó

elköltözés miatt Teleki-u. 34. számú ház 15,500 forintért. Levélben értekezhetni: Aranyos-Maróton, Postafőnökné. 404

Mester-utca

17. számú 406 négyszögölös építkezésre alkalmas telek, harmincezer korona betáblázott teherrel jutányosan eladó. Debrecen városi takarék pénztárnokánál Piac 42. 1246

Egy

jól kijátszott régi hegedű eladó. Szapannos-utca 17. 1250

Eladó

Timár-utca 38 sz. alatt jókarban levő vendéglői vaskonyha, asztalok és székek és egy ülő fürdőkád. 1256

10 hold

szőlő mustja eladó Szent Anna-u. 29. 1258

Eladó

4000 négyszögöl föld a téglaskertben. Értekezni Lőki Sándor vármegyei hajdunál. 1253

Jó

forgalmas sarok ház eladó. Ára 12000 forint, évi jövedelme 900 forint, ott egy üzlet azonnal kiadó. Értekezni Csillag-u. 16. — 1260

Gráci

ezredhez egy évesi önkéntesi felszerelés jó karban, jutányosan eladó. — Jókai 52. 1363

Hallatlan olcsón megvehető 900

négyszögöl természetű házhelyeknek is kitünő helyen a Homokkertben 92 Értekezhetni:

Homokkert, gőzfűrés Patainál.

Egy

nyitott pénztár eladó, — Csapó 19. bodega. 1261

Arany János-

utca 46. számú ház eladó. Értekezni Hatvan-utca 24.

Ház

Csapó-utca elején eladó, nagy telek, üzletekkel szőlő, gyümölcsösökkel. Értekezni Csapó-u 47. 1183

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy

Hatvan-utca 16 szám

(Dr. Hütter-ház)

modern igényeknek megfelelő

elsőrendű divattermet nyitottam.

Becses pártfogást kérve

Weisz József

93 angol női szabó.

Gyermek divat szalon.

Van szerencsém a szülőket értesíteni, hogy Péterfia 45 szám alatt modern

fiu és kisleány gyermek szalont

nyitottam, ahol a legdivatosabb gyermekruhák készülnek. Tisztelettel 1825

S. Rosenberg Ida.

Bitka alkalom!

I-szor. A Csapókert, Kuruc-utca 110. szám alatt eladó új házak, 200 négyszögöl területtel, ugy, valamint háznélkül telkek is kedvező fizetési feltételekkel.

II-szor. Városházától 6 kilométerre, mipepércsi utcán 24 köblös föld tanyával eladó.

III-szor. 16. magyarhold szőlőterméssel együtt eladó. 17 ezer koronáért.

IV-szor. Városhoz közel 320 magyarhold, község alatt vasut állomáshoz 2 kilométer, sik buzafield, 12 hold erdővel, őszi vetésekkel, uri lak és gazdasági épületekkel. Ára 82 ezer forint. 12 ezer forint készpénzzel megvehető, törlesztéses kölcsön.

V-szor. Debrecen és Érmihályfalvai fővasut állomáshoz 5 perc gyalog járásnyira 294 magyar holdas birtok, mindent megtermő holdja 225 forintért eladó.

VI-szor. 600 magyar holdas birtok Érmihályfalvához 3 kilométerre, egészben vagy elparcellázva olcsón eladó, árának egy ötöd-részt kell lefizetni, többi olcsó kölcsön.

Bővebbet:

Rácz János

adásvétel közvetítő irodája.

Debrecen, Zöldfa-utca 1. sz. alatt.

Figyelem!

Péterfia 1, 3, 5, 7 számú házaknál szolid árak mellett ócska anyagok kaphatók u. m: fedélfa, téglák, lécek, deszkák, cserepek, kályhák, padló deszkák, parkettek, lépcsőházak, kutak stb.

Értekezni lehet az udvarban.

Telefon
708.

Nagy András

Telefon
708.

keztyü és kötszergyár Kistemplombazár.

NŐI DIVAT

F. P. jegyű francia FÜZÖK
Reform, Princes vagy
Directoir modelben

Szintartó harisnyák
Legyezők, Zsebkendők

Női Kézitáskák
2 K 80 f.-től — 80 K-ig.

Fésűk, hajtűk, fogkefék,
nyakékek, gyöngyök, díszítők,
Illatserek, Bőrárak

Toilette felszerelések stb.

Gummi-árak
szállítója

Betegségek
szállítására

Közkezelek
legnagyobb raktára

Ápolási cikkek
Beteg-

URI DIVAT

Ingek, gallérok, kézelők
selyem nyakkendők 1 kor

Zsebkendők
nagyválasztékban.

Harisnyák minden árban.
6 pár férfi harisnya 2 kor.

Bőrtárcák

nagyválasztékban.

Kézelő gombok nyakkendő
tűk stb. stb. 1779

Olcsó szabott árak!

Figyelem!

Egyéves önkéntesek figyelmébe!

Kiszel Sándor

elsőrangú katonai és polgári szabóüzlete, bel- és külföldi szövetek, valamint hadi-felszerelési cikkek nagyraktára

Debrecen, Kossuth-utca 17 szám (Simonfy.ház)

Tényleges és tartalékos tiszték egyéves önkéntesek

a legegészségesebben, szabályszerint kiváló olcsó árban felszereltetnek. Az anyag jó minőségéért, valamint előírás szerinti felszereléséért felelősséget vállalnak. 1528

Legújabb divatu angol és francia divatu öltönyök, vasuti legyenruhák, hadi felszerelések, magyar díszruhák a legfinomabb kivitelben, szavatosság mellett pontos időre készíttetnek.

Arjogyzékkal, felvilágosítással készséggel szolgálunk.

ÜSZÖKET

adunk tenyésztés céljából

kisgazdáknak, gazdaságoknak és uradal-
maknak. A tarka fajú szők és tehének jelen-
legi értékét a tenyésztő készpénzzel vagy
2 év után is fizetheti.

Neuschlosz Testvérek

Eötvös-utca 2 szám Szatmár. A régi Koronával szemben.

Irodai Telefon szám 16.

1433

Gazdasági telefon szám 155.

Nagy Lajos hirdetési Irodájából
Csapó-utca 13.

Hát nem akad
már Debre-
cenben egyet-
len vállalkozó
szellem sem?

**E vételen ez-
reket lehetne
keresni!**

Halálozás miatt

ELADÓ

egy 20 ezer négyszögöl kiterjedésű
minta szőlőtelep!

Amelyre maga a földművelésügyi
miniszter kijelentette, hogy még
egy ilyen minta beosztású, remek
fekvésű és ily mesésen gondozott
szőlőtelep az egész Magyar-
országon nincs több!

Kitűnő és busásan jövedelmező eszme
volna parcellánként is értékesíteni, esetleg
nyaralóhelyeknek, mert fel van osztva 800
négyszögöles parcellákra!

**E szőlőtelepen van a deb-
receni helyivasut sámsoni
állomása!**

Hogy már ez magában véve is mily
óriási előnye e telepnek, azt szavakban
kifejezni nem lehet!

E csoda szép szőlőtelep az idén már
termő és a legkiválóbb fajú csemege és
borszőlőkkel van betelepítve, rengeteg termő
gyümölcsfákkal, a legnemesebb fajokból. Az
egész telep fonott drótkerítéssel van körül-
kerítve. Az ideai baracktermést a helybeli
kereskedők vették meg 50 koronájával mé-
termázsanként. Ugy a szőlő, valamint a
bor és gyümölcsstermést végtelen kényel-
mesen lehet elszállítani a telepről, mert
hiszen a telepen van a vasuti állomás!

Debrecenben már igazán képtelenség
szőlőt venni, oly méreg drága. Hiszen a
legmészebb eső szőlőskertekben is 300
négyszögöles szőlőkért legalább is 5 ezer
koronát kell ma fizetni.

**És ezt a csoda szőlő-
telepet meg lehet kapni 2 fo-
rintjával négyszögölét!**

Nyilasy Károly kereskedelmi iskolai
tanár úrtól hallottam, hogy ő már beutazta
a fél világot, látott rengeteg szőlőtelepet,
de ilyen csoda szép szőlőtelepet még nem
látott sehol, mint ezt, amelyet néhai Kozma
László volt tanítói árvaházi igazgató ur
rendezett be és amely most az ő elhalálo-
zása miatt eladó. 1614

E szőlőtelepen a következő épületek
vannak: van egy cserepes laképület, mely
magában foglal 2 szobát, konyhát, kamarát
és verandát. Továbbá van egy 12 méter
hosszu, 5 és fél méter széles borház és
három kitűnő vízü kut.

Ne sajnálják kérem a fáradságot,
üljenek fel a sámsoni va-
sutra és tekintsék meg személye-
sen e csoda szőlőtelepet!

Értekezhetni ott a tulaj-
donosnővel, özv. Kozma László-
né urnővel.

Makulatura papír kisebb, nagyobb
mennyiségben
kapható a Kiadóhivatalban.

Nagy Lajos hirdetési irodájából
Csapó-utca 13.

Reáliskolai tanár urak! Kereskedelmi iskolai tanár urak! és polgári iskolai tanár urak! Figyeljenek ide kérem! Jtt hirdetek egy eladó házat! Ilyen alkalmat nem igen találnak többé!

Kertben van, tehát kitünő egészséges levegő és mégis a városban van! A Hatvan utca végén, villamos vasuti közlekedés, néhány percrenyire a reáliskolához! A Hatvan utcai kis állomással srégen szemben, a Tuster tanár ur háza mellett, a Steinberger-féle faraktár baloldalával szemben!

Kényelmes uri lakás! Szőlő-gyümölcsös! Felséges levegő! Pár év múlva óriási értéke lesz e helynek! Már ma is 60 koronára becsüli a mérnöki hivatal itt a pusztá teleknek négyszögölét! E ház telkének területe óriási!

648 négyszögöl!

Tehát a mérnöki hivatal becslése szerint csupán a pusztá telek értéke 19 ezer 440 forint volna és most az egész házat mindenestől, úgy ahogy áll, minden falba és földbe erősített tartozékokkal együtt

17 ezer 500 forintért meg lehet kapni és pedig nagyon kedvező fizetési feltételek mellett !!

Ezen ház kint van fronton — mint mondtam — a kis állomással srégen szemben, a faraktár mellett, Széchenyi kert, Sesztina utca 8 szám alatt, mellette van a Tuster tanár ur és a Muraközy gyógy-szerész ur háza.

Utcai frontja e háznak !! 100 méter hosszú !!

Azért lesz óriási értéke néhány év múlva e helynek, már már az elintézett dolog, hogy a vasut ki lessz onnan telepítve, a nyomásra, Tócskert végére. El fog menni onnan a faraktár is és helyére piac jön!

Az épület, mely elsőrendű cseréplá-ból van építve és cseréppel fedve, a következő lakást foglalja magában:

3 szép nagy szoba, üvegezett veranda, konyha, spájz, nagy pince, istálló 3 darab tehénre, nyitott szin 8 darab tehén részére, faskamara, sertésól, fasszin, nyári fürdőház stb.

Van továbbá kitünő karban levő termőszőlő, gyümölcsös és egy felséges vízü szivattyus kut, szivó-nyomó szivattyualv felszerelve.

1613

Eladó házak!

egy és kétszobás lakások

mellékhelyiséggel, a vevő tetszése és kívánsága szerint felépítve, vagy teljesen készen is kevés befektetéssel megszerezhető. A fennmaradó hátralék nagyon előnyösen hosszú idő alatt is törleszhető. A létező utfélen még 7 telek termőszőlővel esetleg tet-szésszerű épületekkel felépítve eladó.

Csak rövid ideig tart ezen meseszerű kedvező vétel a Bozsa-telepen, a dohánygyár és gépjavitóműhely mögöt udvarral, kerttel, jóvízü kut, sertésól és minden kigondolható részével, vagy teljesen készen is kevés befektetéssel megszerezhető. A fennmaradó hátralék nagyon előnyösen hosszú idő alatt is törleszhető. A létező utfélen még 7 telek termőszőlővel esetleg tet-szésszerű épületekkel felépítve eladó. Értekezhetni lehet: 1695 a telepen, bármely időben és órában.

Csóka Pál urral

Nagy Lajos hirdetési Irodájából
Csapó-u. 13.

Kik akarnak egy jóforgalmu korcsmát

a vidéken? Házzal együtt!

Kitünő dolog ám! Kereskedőse-géd urak! Most megalaníthatják a biztos jövőt! Uri módon megálhóznak!

Csegén, a főtéren eladó egy szép nagy sarok ház, kitünő forgalmu korcsmával és szódavizgyárral együtt! És az ára az egész mindenségnek a teljesen felszerelt szódavizgyárral együtt 5 ezer forint!

Tulajdonosa e háznak Goldstein Ignác ur és neje. Szép nagy udvar, az üzlethelyi-ségen kívül magában foglal egy szép nagy uri lakást, mely áll:

5 szoba, előszoba, mellékhelyiségek, faskamara, pince, szódavizgyár teljesen fel-szerelve, jégverem, nagy kert és egy olyan pince, melyben 500 hordó bor elfér. 1654

Vigyázz! Vigyázz!
Kékre festett kirakat!

Uj! Uj! Uj!

Szőnyegek, függönyök, ágy-garnitúrák, flanel takarók, pap-lanok mind

alkalmi árakban.

- Flanel takaró drbja ismét — 98 kr.
- Ágy elé és falra szőnyeg drbja — 55 kr.
- Futó szőnyeg mtr. — 21 kr.
- „ „ „ „ jó minőség mtr. — 33 kr.
- Ágy garnitúr 3 drb. 4.25 kr.
- Vattás paplan drbja 1.90 kr.
- 2 és fél m. hosszú és 2 m. széles nagy szőnyegek drbja csak frt. 5.20 kr.

ifj. Molnár Lukács

Kossuth és Batthyányi sarok
színházzal szembe. 1847

Bejárat Batthyányi-utca felől.

Fazekas Imre

villanyvilágítási és erőátviteli vállalata 1625

Debrecen, Plac-utca 77. szám

Gyomorgörcs, kólika étvágy-talanság és általában gyomor-betegségeknek a legkitünőbb háziszer a

Hollandi

GYOMORCSEPP EK.

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható: 1737

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

DEBRECEN.

Ha részletre akar venni!

Tessék

Adler és Schvarchoz menni

Dus választék minden cikkben, Kiosl pénzrel vehet menten. Férfi-ruha, női-ruha felöltő. Jön már az őszi szükséges az mindkettő. Jó a vászna, kanavássza, kendője. Ugyan kérem vegyen próbát belőle. Nagy szőnyeg és futó szőnyeg kitünő, Bizonyítja szavával sok urinó. Paplan, madrac, dan szit árut és sok más! Costüm kelmén megspórolja a varrást, Anyai előnyt biztosítunk vevőnknek! Bárhol laknak még is mind felkeresnek! Kik még eddig nem voltak itt jöhetnek! Pártfogóik leszünk mi majd önöknek.

Tisztelettel:

1817

ADLER ÉS SCHVARTZ,
Sesztinaház Halpö-tér.

Telefon 632.

Alapított 1893. évben.

Telefon 632.

Halmágyi

női- és leány felöltők legnagyobb áruházában, Plac, a főpostával szemben

Megérkeztek

Az őszi és téli idény ujdonságai. Női felöltők, Costümök, pongyolák, Blousok, aljak és alsó szoknyákban.

Eredeti párisi és berlini Modellek.

Szolid oiosó árak.

1803

Előzékeny, pontos kiszolgálás.

Kohn S. Sándor

Hatvan-utca 41. 1385

szobafestő, mázoló és tapétázó.

Elvállalja a szakmába vágó minden munkát a legmodernebb kivitelben és legszolidabb árak mellett. Vidékre mintákkal is készséggel szolgálók.

Nagy Lajos Hirdetési Irodájából
Csapó-utca 13.**Vasutasok****Éladó ház a Homokkertben!**

Szemben az állomással!

Az állomástól 3 pernyire!

Vállalkozók! Felette alkalmas lenne a ház bármilyen ipartelepnek vagy gyártelepnek, mert 300 négyzetméteres nagy telek és előtte van egy külön rakodó vágány is!

Kitünő alkalom! Olcsó vétel!

Ezen ház a Homokkertben, Bánffy-utca 10 szám alatt van, éppen szemben a pályaudvarral. Óriási nagy telek, nagy utcai fronttal. Van rajta egy cserepes téglapülete, mely magában foglal egy háromszobás lakosztályt, előszobával és mellékhelyiségekkel, belső padfűtést, két nagy világos pince lakás, jövizű szivattyús kut, fűskamara, termő szőlő és gyümölcsfák. 41

Az ára 10 ezer forintba van feladva!

PORCSIN AMBRUSáltalános ügyvivő irodájából
Csapó-utca 45 szám.**A legutóbbi kimutatás óta, a következő ingatlanok keltek el:****Veinréd Márton** földbirtokos ur Szilágymegye, Zálnok község határában fekvő föld birtoka és gyógyfürdője **160.000 koronáért**. Megvette Kovács Péter ur, Mester utca 21 szám alatti lakos.**Özv. Vass Andrásné** urnő Csapókert Vasúti sor 41 sz. házas telke **14000 kor.**

Homok utca 123. és Barna-utca 13. sz. házastelkek is elkeltek. 1849

Gazdasági és Kereskedelmi Bank Szövetkezet

DEBRECEN, Kossuth-u. 11. (a Kölcshörtszégelyi Egylet volt helyisége) Zádor-féle ház.

Kölcsönök nyújt 5-15 évre betáblázás vagy kezesség mellett.**A felek kényelmére** eltagadja a kamatfizetést a törlesztéssel együtt hetenként is.**Behajtásra elfogadja** a kereskedők és iparosok kintlevőségeit, esetleg azokra is kölcsönt nyújt.**Takarékbetétek** után a legmagasabb kamatot ad.**Minden korona** heti betét után 200 korona kölcsönt folyósít.**Biztosításokat** fe veszt: **Elérés és elhalálozás, katonai szolgálat, leánykiházasítási és tűzkár** esetére**A biztosítások kölcsönrel is kombinálhatók.****A biztosítások már 400 koronától kezdve is eszközölhetők.****Gazdasági és Kereskedelmi Bank Szövetkezet.**

1800

Reichmann divatáruháza!Az iskolai sasonra naponta érkeznek **gyermek ruha** különlegességek, minden nagyságban, eredeti angol facon, bársony szövet és jó mosó barchet, **Pflühe, posztó és szövött leány köpenyek!** Valódi angol és francia costum újonságok kész angol aljak, utolsó divat facon. Mindenféle bőr, diszmű, rövid, belés-árú, szabó kelékek nagyválasztékban. Zsinór öv minden színben 2 kor. Saját készítésű cloth paplanok 7-50-től. Eredeti francia reform fűzők. Női antuka és fekete ernyők. Intézeti leányka és fiu fehérneműek minden nagyságban. **Gyermek ruhák méret szerint 48 óra alatt készíttetnek.** 16/0**Piac-utca 95 sz.**

Royal szállodával szemben. Wiener-palota.

Házhelyek**a Kaszás-telep Fancsivits-utcán**

a vámospércsi-ut közvetlen közelében, igen előnyös feltételek mellett eladók.

A föld vályogvetésre alkalmas. Homok a helyszínen ingyen áll a telekvevők rendelkezésére. 50

Vevők a

Jelzálog és Hitelbanknál

(Piac-u. 30. földsz. t) jelentkezhetnek, hol a telekre és esetleg az építkezésre megfelelő kölcsönt is kaphatnak.

HA állatorvosra van szüksége

telefonáljon 558

Szászló Zsigmond
állatorvosi rendelője

Rákóczy-utca 3 szám. 1699

OLLA
bizonyíthatóan a legjobb hygienikus **GUMMI** 2 évi jóállás minden árért. **Schön Sándor** készreész Debrecen.

GUMMI több mint 2000 orvos mint a legmegbízhatóbb ajánlja. **Ar. 4, 6 és 8 K. tucat-ért.** Erdekes árjegyzéket ingyen küld. **Schön Sándor** Debrecen.

Ar. tucatanként 4, 6, 8, 10 korona. Az „OLLA”-gummi kapható az ország minden gyógyszerárában, jobb drogueriákban és az elsőrangú szaküzletekben. Kértelem azonban, hogy a szállítója önnek osakís „OLLA”-t adjon. Az elárúsító helyek kimutatását, árjegyzéket ingyen küld az

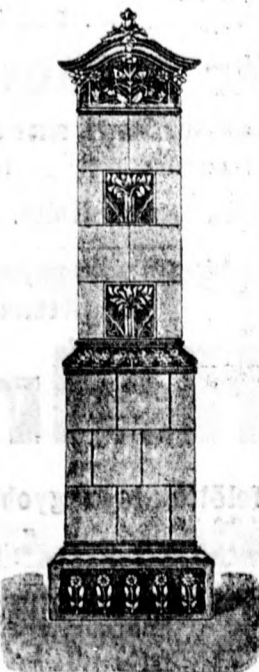
„OLLA” gummiágyár.

Wien, II. 262, Praterstrasse 57. 1636

Kedvelt minőségek 1203 sz. tucatja 3 korona. 1204 sz. 8 korona.

Kapható Debrecenben: Központi Drogueriában. Steiner M., Kovács N., Ha. sanyi L. és Kubek S. gyógyszerárában, és Békés Lajos, Nagy András, Schön Sándor Vitárius Sándor uraknál.

Telefon sz. 29.

Tóth Gyula

vaskereskedése Debrecenben

Piac-utca 20. szám.

Legnagyobb raktár hazai és Budweiseri gyártmányu

porcellán kályhákban

valamint Meidinger rendszerű és

folytonégőkályhákban.

Vasutórok, gyermekágyak és kosok, fűrdőkádak, jógyszekrények, fényezett fémárak és konyha felszerelések, tornyos és francia, valamint porcellán burkolatú kályhák. 1604

Szerszámok minden iparágához, építési vasalások, vasgerezdek stb.

Árlap 1000-nél több ábrával ingyen és bérmentve.

Fegyverek és vadászati felszerelési cikkek különlegességi raktára.

Külön képes árlap ingyen és bérmentve.

„Ursus” borsajtók

a legerősebb felsőnyomású acélgerenda rendszerben 3 erőattétellel;

tömlők, fejtősapok és pincefelszerelések.

Árverési hirdetmény.

A debreceni református kollégium a tulajdonában levő tiszadai kisebbik tanya-birtokának haszonbérbeadására ezzel nyilvános **szóbeli és zárt írásbeli árverést hirdet.**

A birtok a nagyobbik tanyabirtoktól észak felől esik s 1200 négyszögölével számítva 1000 hold területtel bír. **Az árverés f. évi október hó 12. napján délután 3 órakor a kollégium kis tanács termében fog megtartatni.**

Kikiáltási ár 26000 korona, mely összegnek 10%-a az árverés napján déli 12 óráig készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kollégium pénztárában bánatpénz gyanánt elhelyezendő. A zárt írásbeli ajánlatok a bánatpénz elhelyezéséről szóló nyugta csatolása mellett lepecsételt zárt borítékban ugyancsak az árverés napján déli 12 óráig a kollégium számvevői hivatalába nyújtandók be. Utó ajánlat ki van zárva s ilyenek figyelembe vétetni egyáltalán nem fognak.

A tanyabirtok kényelmes tisztí lakással és jókarbanlévő gazdasági épületekkel van ellátva. A birtok leltára, valamint helyszíni rajza, nem különben az árverési, illetve haszonbérbeadási feltételek a hivatalos órák alatt a kollégium számvevői hivatalában megtekinthetők.

A beérkezett zárt ajánlatok, illetve az árverés eredménye felett a kollégium gazdasági tanácsa szabadon határoz.

Debrecen, 1911. szeptember hó 10.

Kollégiumi Gazdasági Tanács.

Nagy Lajos hirdetési irodájából
Csapó-u. 13. szám.

**Napszamosok!
Munkások!
Alkalmazottak!**

Ki akar házatvenni!

Itt volna most egy kedvező alkalom! Ez a ház a vagon-gyárhoz 10 percnire van!

Köves utja van mindenütt!

Ára e háznak mindössze 1300 forint!

aztán a megvételhez csak egy pár száz forint kellene!

Csak azért eladó mert a tulajdonosa elköltözik Debrecenből!

Teljesen új épület, cseréppel fedve. Ez évben épült! Magában foglal egy szobát, konyhát és egy nagy fűskamarát. Az udvarban jóvizű kut van.

Ezen ház a Halas-telepen, Halasi-utca 29 szám alatt van, tulajdonosa Sziágyi Balázs kömüves mester ur és neje, akik ugyanott laknak. 84

A Halas-telep folytatása a Nyilas-telepnek, éppen mellette van, a vagon-gyári kolónia előtti köves uton kell menni.

Halló! Halló!

Hajlított szék, gyermek szék, Konyha és kertiszék kis és nagyfotelek, nagyválasztékban osakis a

Nyugotisor 22-ik szám alatt kapható

jutányos árban. Azonkívül elvállalok mindennemű szék javítást és azok fényezését. A nagyérdemű közönség b. pártfogását elvárva 90

Grünfeld Adolf

Debrecen, Nyugoti sor 22 szám.

Porcsin Ambrus

általános ügynökségi irodájából
Csapó-utca 45 szám.

Eladó ház

Csapó-utca 45 szám alatt szép nagy új épület, sarok ház, magában foglal több rendbeli lakosztályt és üzlethelyiségeket. Ára 70.000 korona.

Eladó ház

Kut-utca 22 szám alatt, ezen ház fekszik Kut-utcának a Péterfia felüli részén, tulajdonosa özv. Ormós Istvánné és örökösök, az épület magában foglal két rendbeli lakosztályt, 6 vagy 8 darab nagy jó szagra istállót, kamarát, az udvaron szivattyus kut és több melléképületek, egész nagy telekkel. Ára 13 ezer korona.

Eladó ház

Nyil-utca 96 sz. magában foglal két szoba konyha és két udvara nyiló szobát. — Ára 5000 korona.

Eladó szőlő

A Csapókerti vasuti megálló közvetlen közelében két nyilas szőlő, van rajta két különkonyhás szoba az épület ugya régi de lakható állapotban, van rajta élel-kamara is. Ára 10 000 korona a megvételhez 1000 vagy 2000 korona elegendő.

Bővebb felvilágosítást az összes ingatlanokról teljesen díjtalanul nyújt a fenti iroda. 1852

Hajdubagos község előjáróságától.

ad 284—1911 szám.

Árverési hirdetmény.

Hajdubagos község előjárósága kiírta, hogy Biharmegye Alispánjának 7237—1911 sz. rendelete alapján a megállapított feltételek szerint a Miskolczi Jenő-féle felparcellázott 5*20 kat. hold tagbirtokon a vadászati jog 3 évre, vagyis 1911. évi augusztus 1-től, 1914. évi augusztus hó 1-ig, a f. évi szeptember hó 26-án, délelőtt 19 órakor a község-házánál tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet igényesnek haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a község-házánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Hajdubagos, 1911. szeptember 6.

Előjáróság.

Nagy Lajos hirdetési Irodájából
Csapó-utca 13.

Kik akarnak Hadháza mereni lakni? Eladó

egy modern uri ház Hadházaon, az állomáshoz 5 percnire! Minden elfogadható árért meg lehet kapni és igen kedvező fizetési feltételek mellett!

A megvételhez pár száz forint készpénz elegendő! Nagyon sok debreceni család lakik már Hadházaon!

A mellette levő házat Hercegh Gyula máv. üzletvezetőségi irodatiszt ur vette meg!

Ezen ház a vasut utcában van, az állomáshoz 5 percnire, a csendőrlakatanya szomszédságában. Tulajdonosa Papp Imre ácsmester ur.

Gyönyörű modern épület, szép nagy udvarral. Magában foglal egy 3 szobás urilakást, konyha, spájzt, pince és nyitott verandával. Van továbbá baromfió és jóvizű kut. 85

Fuvarosok, Kisgazdák, Kertészek.

Legolcsóbb telkek, házhelyek Debrecenben.

Rendkívüli könnyű vétel. Már is több parcella elkelt. A monostorpályi kövesut mellett, a város alatt Dr. Megyery Pál ur tulajdonát képező 150 kat. hold területű tanya föld 600, 1200, 2400 és 3600 négyszögletes területekre felosztva — parcellázás alatt van. Kisgazdáknak, kertészeknek, fuvarosoknak legalkalmasabb. A föld elismert legjobb minőségű és e mellett legolcsóbb Debrecenben. Ezért aki a város melletti olcsó tanyaföldet, telket akar szerezni, az itt vegyen. Gyermekait a birtok közepén fekvő állami elemi iskolában iskoláztathatja. Kertészeknek kiválóan azért alkalmas, mert a Kondoros vize a birtokot keresztül metszi és így van bőven mindig öntöző vize. Páratlan olcsósága és a városhoz közelsége mellett fuvarosok részére azért alkalmas, mert a szomszédságában épül a nagy homoktéglyagyár.

A villamos vasutat már legközelebb a monostorpályi uton is kiépítik és így az új telep is összekapcsolva a várossal és akkor tiszter nagyobb árt adnak minden telekér. De a parcellázó társaság azt akarja, hogy a legszegényebb embernek is módjában legyen az új parcellázással, hogy magának egy kis birtokot, telket, otthon szerezzen kevés befektetéssel, mert igen előnyös kamatu és hosszú lejáratu kölcsön van biztosítva a vevők számára.

Ugyanítt 7 hold belsőség, melyen modern urilakóház gyönyörű park, halastó, fürdőház, vízvezeték, termő szőlő és gyümölcsös van. Már kész kertészet. Legkedvezőbb fizetési feltételek mellett olcsón megvehető.

A telepen vályogvetésre alkalmas föld van; azonnal lehet építkezni. Minden ezer korona hetl egy koronás befizetéssel is letörleszhető. Felvilágosítást nyújt az érdeklődőknek

1566

Dr. Szotyory Nagy Sándor, Széchenyi-utca 35.

Debreczeni Faipar Részvénytársaság.

Igazgatósági és interurbán telefon: 544.
Épületfaosztály telefon: 511.
Tüzifaosztály telefon: 544.

Igen tisztelt üzletfeleinknek, városunk építőközönségének szives tudomására hozzuk, hogy a Simon Mihály-féle épületfarktárt átvettük és azt lényegesen megnagyobbítva a Salétrom-utcai (Ispotály-telep) Késes-u. végén lévő telepünkre helyeztük át.

Épületfaosztályunk

berendezésénél oda törekedtünk, hogy városunkban épületfaanyagokból oly hatalmas raktárt létesítsünk, mely a legmesszebbmenő igényeket képes legyen azonnal kielégíteni.

Építkezésekhez

mindenféle faanyag, faragott és fűrészelt fák, deszkák, léczek, zsindely stb.

Asztalosoknak

Lucfenyő, gőzölt bükk, hársfa, szil-, kőris-, jávor-, juhar-, cseresznye-, mahagóni deszkák a legnagyobb választékban állnak raktárunkban rendelkezésre. Raktáron tartunk szőlőkarókat, továbbá **Karczagi fedőcserepet.**

Asztalosoknak, ácsoknak, valamint az építető közönségnek legelőkeltebb

Famegmunkáló gépeink

is rendelkezésre állanak.

Tüzifaosztályunkat

szintén újja szerveztük, szélesebb alapokra helyeztük és annak igazgatójává **Kellner Dávid urat** sikerült megneveznünk, akinek a helybeli piacon e szakmában töltött 29 évi működése előnyösen ismert városunk közönsége előtt és akinek e téren szerzett szakképzettége biztosíték arra, hogy vevőközönségünk legmesszebbmenő igényeit is sikerülni fog kielégíteni.

Tisztelettel:

Debreczeni Faipar Részvénytársaság.